

TRAKTAT O UNII EUROPEJSKIEJ

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

PREZYDENT IRLANDII,

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW,

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

ZDECYDOWANI przejść do nowego etapu procesu integracji europejskiej, zapoczątkowanego ustanowieniem Wspólnot Europejskich,

PRZYWOŁUJĄC historyczne znaczenie przezwyciężenia podziału kontynentu europejskiego oraz potrzebę ustanowienia trwałych podstaw budowy przyszłej Europy,

POTWIERDZAJĄC swe przywiązanie do zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego,

PRAGNĄC pogłębić solidarność między swymi narodami w poszanowaniu ich historii, kultury i tradycji,

PRAGNĄC umocnić demokratyczny charakter i skuteczność działania instytucji, tak aby były one w stanie lepiej spełniać, w jednolitych ramach instytucjonalnych, powierzone im zadania,

ZDECYDOWANI umocnić swe gospodarki, a także doprowadzić do ich zbliżenia oraz do ustanowienia unii gospodarczej i walutowej, w tym – zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu – wspólnej i stabilnej waluty,

WYRAŻAJĄC MOCNĄ WOLĘ popierania postępu gospodarczego i społecznego swych narodów, poprzez urzeczywistnienie rynku wewnętrznego oraz umacniania spójności i ochrony środowiska naturalnego oraz prowadzenia polityk, które zapewnią, że integracji gospodarczej towarzyszyć będzie równoczesny postęp w innych dziedzinach,

ZDECYDOWANI ustanowić obywatelstwo wspólne dla obywateli swych krajów,

ZDECYDOWANI realizować wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, w tym określać wspólną politykę obronną, która mogłaby z czasem prowadzić do wspólnej obrony, wzmacniając w ten sposób tożsamość i niezależność Europy w celu wspierania pokoju, bezpieczeństwa oraz postępu w Europie i na świecie,

POTWIERDZAJĄC swój cel ułatwienia swobodnego przepływu osób, przy zapewnieniu bezpieczeństwa swym narodom, poprzez włączenie do niniejszego Traktatu postanowień dotyczących wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych,

ZDECYDOWANI kontynuować proces tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzyje są podejmowane jak najbliżej obywateli, zgodnie z zasadą pomocniczości,

MAJĄC NA UWADZE dalsze kroki, które należy przedsięwziąć na rzecz rozwoju integracji europejskiej,
POSTANOWILI ustanowić Unię Europejską i w tym celu powołali jako swych pełnomocników:
JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW:

Marka EYSKENSA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Philippe`a MAYSTADTA,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII:

Uffe ELLEMANN-JENSENA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Andersa FOGHA RASMUSSENA,
Ministra Gospodarki;

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC:

Hansa-Dietricha GENSCHERA,
Federalnego Ministra Spraw Zagranicznych;

Theodora WAIGLA,
Federalnego Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ:

Antoniosa SAMARASA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Efthymiosa CHRISTODOULOU,
Ministra Gospodarki;

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII:

Francisco FERNANDEZA ORDONEZA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Carlosa SOLCHAGĘ CATALANA,
Ministra Gospodarki i Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ:

Rolanda DUMASA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Pierre`a BEREGOVOY,
Ministra Gospodarki, Finansów i Budżetu;

PREZYDENT IRLANDII:

Gerarda COLLINSA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Bertie AHERNA,
Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ:

Gianniego DE MICHELISA,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Guida CARLIEGO,
Ministra Skarbu;

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA:

Jacquesa F. POOSA,
Wicepremiera, Ministra Spraw Zagranicznych;

Jeana-Claude`a JUNCKERA,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW:

Hansa van den BROEKA
Ministra Spraw Zagranicznych;

Willema KOKA,
Ministra Finansów;

PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ:

Joao de Deus PINHEIRE,
Ministra Spraw Zagranicznych;

Jorge BRAGE de MACEDO,
Ministra Finansów;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ:

The Rt. Hon. Douglasa HURDA,
Sekretarza Stanu do spraw Zagranicznych i Wspólnoty Brytyjskiej;

The Hon. Francisa MAUDE`A,
Sekretarza Finansów w Ministerstwie Skarbu;

KTÓRZY po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone we właściwej formie uzgodnili, co następuje:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Artykuł A

Niniejszym Traktatem Wysokie Umawiające się Strony ustanawiają między sobą Unię Europejską, zwaną dalej „Unią”.

Niniejszy Traktat wyznacza nowy etap w procesie tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzje podejmowane są jak najbliżej obywateli.

Unię stanowią Wspólnoty Europejskie, uzupełnione politykami i formami współpracy przewidzianymi niniejszym Traktatem. Jej zadaniem jest kształtowanie w sposób spójny i solidarny stosunków między Państwami Członkowskimi oraz między ich narodami.

Artykuł B

Unia stawia sobie następujące cele:

- popieranie zrównoważonego i trwałego postępu gospodarczego i społecznego, w szczególności poprzez utworzenie przestrzeni bez granic wewnętrznych, umacnianie gospodarczej i społecznej spójności oraz ustanowienie unii gospodarczej i walutowej, obejmującej docelowo jedną walutę, zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu;
- potwierdzanie swej tożsamości na arenie międzynarodowej, zwłaszcza poprzez realizację wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, obejmującej docelowo określanie wspólnej polityki obronnej, która mogłaby prowadzić do wspólnej obrony;
- umacnianie ochrony praw i interesów obywateli Państw Członkowskich poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii;
- rozwijanie ścisłej współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;
- pełne zachowanie dorobku wspólnotowego i jego rozwój, mając na celu rozważenie, w drodze procedury określonej w artykule N ustęp 2, zakresu, w jakim polityki i formy współpracy, ustanowione niniejszym Traktatem, wymagają zmiany w celu zapewnienia skuteczności mechanizmów i instytucji Wspólnoty.

Unia osiąga swe cele zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu, określonymi w nim warunkami i harmonogramem, z poszanowaniem zasady pomocniczości, określonej w artykule 3b Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł C

Unia dysponuje jednolitymi ramami instytucjonalnymi, które zapewniają spójność i ciągłość działań podejmowanych dla osiągnięcia jej celów, przy poszanowaniu i rozwijaniu dorobku wspólnotowego.

Unia czuwa, w szczególności, nad spójnością całości swych działań zewnętrznych, podejmowanych w ramach polityk w dziedzinie stosunków zagranicznych, bezpieczeństwa, gospodarczej i rozwoju. Rada i Komisja są odpowiedzialne za zapewnienie takiej spójności. Gwarantują one realizację tych polityk w ramach swoich kompetencji.

Artykuł D

Rada Europejska nadaje Unii impulsy niezbędne do jej rozwoju i określa jego ogólne kierunki polityczne.

W skład Rady Europejskiej wchodzi szefowie państw lub rządów Państw Członkowskich oraz przewodniczący Komisji. Towarzyszą im ministrowie spraw zagranicznych Państw Członkowskich i członek Komisji. Rada Europejska zbiera się co najmniej dwa razy w roku pod przewodnictwem szefa państwa lub rządu Państwa Członkowskiego, które przewodniczy Radzie.

Rada Europejska składa Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie po każdym swym spotkaniu oraz roczne sprawozdanie pisemne o postępach dokonanych przez Unię.

Artykuł E

Parlament Europejski, Rada, Komisja i Trybunał Sprawiedliwości wykonują swe uprawnienia zgodnie z warunkami i celami przewidzianymi, z jednej strony, w postanowieniach Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz późniejszych traktatów i aktów zmieniających je lub uzupełniających, z drugiej zaś - w innych postanowieniach niniejszego Traktatu.

Artykuł F

1. Unia szanuje tożsamość narodową Państw Członkowskich, których systemy rządu opierają się na zasadach demokracji.
2. Unia szanuje prawa podstawowe, zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.
3. Unia zapewnia sobie środki niezbędne do osiągnięcia swych celów i prowadzenia swych polityk.

Tytuł II

Postanowienia zmieniające Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej.

Artykuł G

W celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Gospodarczą wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

A. – W całym Traktacie:

- 1) Termin „Europejska Wspólnota Gospodarcza” zastępuje się terminem „Wspólnota Europejska”.

B – W części pierwszej „Zasady”:

- 2) Artykuł 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Zadaniem Wspólnoty jest, przez ustanowienie wspólnego rynku, unii gospodarczej i walutowej oraz urzeczywistnianie wspólnych polityk lub działań określonych w artykułach 3 i 3a, popieranie w całej Wspólnocie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju działań gospodarczych, stałego i nieinflacyjnego wzrostu uwzględniającego środowisko naturalne, wysokiego stopnia konwergencji dokonań gospodarczych, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, podwyższania poziomu i jakości życia, spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi.”

3) Artykuł 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Aby osiągnąć cele określone w artykule 2, działalność Wspólnoty obejmuje, na warunkach i zgodnie z harmonogramem przewidzianym w niniejszym Traktacie:

- a) zniesienie opłat celnych i ograniczeń ilościowych między Państwami Członkowskimi w przywozie i wywozie towarów, jak również wszelkich innych środków o skutku równoważnym;
- b) wspólną politykę handlową;
- c) rynek wewnętrzny, charakteryzujący się zniesieniem między Państwami Członkowskimi przeszkód w swobodnym przepływie towarów, osób, usług i kapitału;
- d) środki dotyczące wjazdu i przemieszczania się osób na rynku wewnętrznym, zgodnie z artykułem 100c;
- e) wspólną politykę w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa;
- f) wspólną politykę w dziedzinie transportu;
- g) system zapewniający niezakłóconą konkurencję na rynku wewnętrznym;
- h) zbliżanie ustawodawstw krajowych w stopniu koniecznym do funkcjonowania wspólnego rynku;
- i) politykę w sferze społecznej obejmującą Europejski Fundusz Społeczny;
- j) wzmocnianie spójności gospodarczej i społecznej;
- k) wspólną politykę w dziedzinie środowiska naturalnego;
- l) wzmocnianie konkurencyjności przemysłu Wspólnoty;
- m) wspieranie badań naukowych i rozwoju technologicznego;
- n) zachęcanie do tworzenia i rozwijania sieci transeuropejskich;
- o) przyczynianie się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony zdrowia;
- p) przyczynianie się do osiągnięcia wysokiej jakości edukacji i kształcenia zawodowego oraz rozkwitu kultur Państw Członkowskich;
- q) politykę w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju;
- r) stowarzyszanie z krajami i terytoriami zamorskimi w celu zwiększenia wymiany handlowej i wspólnych starań na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego;
- s) przyczynianie się do wzmocnienia ochrony konsumentów;
- t) środki w dziedzinach energetyki, ochrony ludności i turystyki.”

4) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 3a

1. Do osiągnięcia celów określonych w artykule 2 działania Państw Członkowskich i Wspólnoty obejmują, na warunkach i zgodnie z harmonogramem przewidzianym w niniejszym Traktacie, przyjęcie polityki gospodarczej opartej na ścisłej koordynacji polityk gospodarczych Państw Członkowskich, rynku wewnętrznym i ustaleniu wspólnych celów oraz prowadzonej w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

2. Równoległe, na warunkach i zgodnie z harmonogramem i procedurami przewidzianymi w niniejszym Traktacie, działania te obejmują nieodwołalne ustalenie kursów wymiany walut, prowadzące do ustanowienia jednej waluty - ECU, jak również określenie oraz prowadzenie jednolitej polityki pieniężnej i polityki wymiany walut, których głównym celem jest utrzymanie stabilności cen, oraz, bez uszczerbku dla tego celu, wspieranie ogólnych polityk gospodarczych we Wspólnocie, zgodnie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

3. Te działania Państw Członkowskich i Wspólnoty zakładają poszanowanie następujących zasad przewodnich: stabilnych cen, zdrowych finansów publicznych i warunków pieniężnych oraz trwałej równowagi płatniczej.”

5) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 3b

Wspólnota działa w granicach kompetencji powierzonych jej niniejszym Traktatem oraz celów w nim wyznaczonych.

W dziedzinach, które nie należą do jej kompetencji wyłącznej, Wspólnota podejmuje działania, zgodnie z zasadą pomocniczości, tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele proponowanych działań nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty.

Działanie Wspólnoty nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów niniejszego Traktatu.”

6) Artykuł 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Zadania powierzone Wspólnocie wykonują następujące instytucje:

PARLAMENT EUROPEJSKI,

RADA,

KOMISJA,

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI,

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktatem.

2. Radę i Komisję wspomagają Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów pełniące funkcje doradcze.”

7) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 4a

Zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym Traktacie ustanawia się Europejski System Banków Centralnych, zwany dalej „ESBC”, oraz Europejski Bank Centralny, zwany dalej „EBC”, które działają w granicach uprawnień przyznane im niniejszym Traktatem oraz dołączonym do niego Statutem ESBC i EBC, zwanym dalej „Statutem ESBC”.

Artykuł 4b

Ustanawia się Europejski Bank Inwestycyjny, który działa w granicach uprawnień przyznanych mu niniejszym Traktatem i dołączonym do niego Statutem.”

8) Skreśla się artykuł 6, a artykuł 7 otrzymuje oznaczenie 6. Jego drugi akapit otrzymuje brzmienie:

„Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, może przyjąć postanowienia w celu zakazania takiej dyskryminacji.”

9) Artykuły: 8, 8a, 8b i 8c otrzymują, odpowiednio, oznaczenia: 7, 7a, 7b i 7c.

C - Dodaje się następującą część:

„CZĘŚĆ DRUGA OBYWATELSTWO UNII

Artykuł 8

1. Ustanawia się obywatelstwo Unii.

Obywatelem Unii jest każda osoba mająca przynależność Państwa Członkowskiego.

2. Obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w niniejszym Traktacie.

Artykuł 8a

1. Każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków przewidzianych w niniejszym Traktacie i postanowieniach przyjętych w celu jego wykonania.

2. Rada może wydać przepisy ułatwiające wykonywanie praw określonych w ustępie 1; o ile niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 8b

1. Każdy obywatel Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawo to jest wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków, jakie zostaną ustalone przed 31 grudnia 1994 roku przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim; warunki te mogą przewidywać odstępstwa, jeśli uzasadniają to specyficzne problemy Państwa Członkowskiego.

2. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 138 ustęp 3 i przepisów przyjętych w celu jego wykonania, każdy obywatel Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawo to jest wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków, jakie zostaną ustalone przed 31 grudnia 1993 roku przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim; warunki te mogą przewidywać odstępstwa, jeśli uzasadniają to specyficzne problemy Państwa Członkowskiego.

Artykuł 8c

Każdy obywatel Unii korzysta na terytorium państwa trzeciego, gdzie Państwo Członkowskie, którego jest obywatelem, nie ma swojego przedstawicielstwa, z ochrony dyplomatycznej i konsularnej każdego z pozostałych Państw Członkowskich na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa. Przed 31 grudnia 1993 roku Państwa Członkowskie ustanawiają między sobą niezbędne reguły oraz podejmują rokowania międzynarodowe wymagane do zapewnienia tej ochrony.

Artykuł 8d

Każdy obywatel Unii ma prawo petycji do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z postanowieniami artykułu 138d.

Każdy obywatel Unii może zwracać się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ustanowionego zgodnie z postanowieniami artykułu 138e.

Artykuł 8e

Przed 31 grudnia 1993 roku i następnie co trzy lata Komisja składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu w sprawie stosowania postanowień niniejszej części. Sprawozdanie to uwzględnia rozwój Unii.

Na tej podstawie i bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może uchwalać przepisy w celu uzupełnienia praw przewidzianych w niniejszej części, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi”.

D - Części drugą i trzecią łączy się i otrzymują one następujący tytuł:

„CZEŚĆ TRZECIA
POLITYKI WSPÓLNOTY”

i w tej części:

10) Pierwsze zdanie artykułu 49 otrzymuje brzmienie:

„Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała w drodze dyrektyw lub rozporządzeń środki niezbędne do wprowadzenia w życie swobodnego przepływu pracowników w rozumieniu artykułu 48, zwłaszcza:”

11) Artykuł 54 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu wdrożenia takiego ogólnego programu lub – w przypadku jego braku – w celu dalszego urzeczywistnienia swobody przedsiębiorczości w odniesieniu do określonego rodzaju działalności, Rada, działając zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała dyrektywy.”

12) Artykuł 56 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przed końcem okresu przejściowego Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania wymienionych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych. Jednak po upływie drugiego etapu Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania postanowień, które w każdym Państwie Członkowskim Wspólnoty są przedmiotem regulacji w przepisach wykonawczych lub administracyjnych.”

13) Artykuł 57 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 57

1. W celu ułatwienia wykonywania działalności na własny rachunek Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, uchwała dyrektywy zmierzające do wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów kwalifikacji zawodowych.

2. W tym samym celu Rada, przed końcem okresu przejściowego, uchwała dyrektywy zmierzające do koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, decyduje w sprawach dyrektyw, których wykonanie w przynajmniej jednym Państwie Członkowskim spowoduje zmianę istniejących zasad ustawowych regulujących wykonywanie zawodów w odniesieniu do kształcenia zawodowego i warunków dostępu osób fizycznych. Rada stanowi zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b.

3. W odniesieniu do zawodów medycznych i pokrewnych oraz farmaceutycznych stopniowe znoszenie ograniczeń zależy od koordynacji warunków ich wykonywania w różnych Państwach Członkowskich.”

14) Tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 4
Kapitał i płatności”

15) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 73a

Począwszy od 1 stycznia 1994 roku, artykuły 67-73 zastępuje się artykułami: 73b, 73c, 73d, 73e, 73f oraz 73g.

Artykuł 73b

1. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w przepływie kapitału między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

2. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w płatnościach między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

Artykuł 73c

1. Artykuł 73b nie narusza ograniczeń istniejących 31 grudnia 1993 roku w stosunku do państw trzecich na mocy prawa krajowego lub prawa wspólnotowego w odniesieniu do przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, w tym inwestycji w nieruchomości, związanych z przedsiębiorczością, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe.

2. Dążąc do urzeczywistnienia w możliwie najszerszym zakresie celu swobodnego przepływu kapitału między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi i bez uszczerbku dla innych rozdziałów niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może przyjąć środki dotyczące przepływu kapitału do lub z państw trzecich, gdy dotyczą inwestycji bezpośrednich, w tym inwestycji w nieruchomości, związanych z przedsiębiorczością, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe. Jednomyślność wymagana jest do przyjęcia na podstawie niniejszego ustępu środków, które w prawie wspólnotowym stanowią krok wstecz w odniesieniu do liberalizacji przepływu kapitału do lub z państw trzecich.

Artykuł 73d

1. Artykuł 73b nie narusza prawa Państw Członkowskich do:

a) stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktujących odmiennie podatników ze względu na różne miejsca zamieszkania lub inwestowania kapitału,

b) podejmowania wszelkich środków niezbędnych do zapobiegania naruszeniom ich ustaw i aktów wykonawczych, zwłaszcza w sferze podatkowej i w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi lub ustanowienia procedur deklarowania przyływu kapitału do celów informacji administracyjnej bądź statystycznej, lub podejmowania środków uzasadnionych powodami związanymi z porządkiem publicznym lub bezpieczeństwem publicznym.

2. Niniejszy rozdział nie przesądza o możliwości stosowania ograniczeń w dziedzinie prawa przedsiębiorczości zgodnych z niniejszym Traktatem.

3. Środki i procedury określone w ustępach 1 i 2 nie powinny stanowić arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału i płatności w rozumieniu artykułu 73b.

Artykuł 73e

W drodze odstępstwa od artykułu 73b, Państwa Członkowskie, które 31 grudnia 1993 roku korzystają z derogacji na podstawie obowiązującego prawa Wspólnoty, są uprawnione do utrzymania ograniczeń w przepływie kapitału, sankcjonowanych derogacjami istniejącymi tego dnia, najdłużej do 31 grudnia 1995 roku.

Artykuł 73f

Jeżeli, w wyjątkowych okolicznościach, przepływ kapitału do lub z państw trzecich powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, może podjąć wobec państw trzecich środki ochronne na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, o ile środki te są bezzwzględnie konieczne.

Artykuł 73g

1. Jeżeli, w przypadkach przewidzianych w artykule 228a, działanie Wspólnoty uważane jest za niezbędne, Rada może, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 228a, podjąć w stosunku do danych państw trzecich pilne i niezbędne środki w odniesieniu do przepływu kapitału i płatności.

2. Bez uszczerbku dla artykułu 224 i dopóki Rada nie podejmie środków zgodnie z ustępem 1, Państwo Członkowskie może z ważnych przyczyn politycznych i z pilnych powodów podjąć środki jednostronne przeciwko państwu trzeciemu dotyczące przepływu kapitału i płatności. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie są informowane o tych środkach najpóźniej w dniu ich wejścia w życie.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zdecydować, iż dane Państwo Członkowskie powinno zmienić lub uchylić takie środki. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o stosownych decyzjach podjętych przez Radę.

Artykuł 73h

Do 1 stycznia 1994 roku stosuje się następujące postanowienia:

- 1) Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się zezwolić na dokonywanie, w walucie Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje wierzyciel lub beneficjent, płatności związanych z wymianą towarów, usług i kapitałów, jak również transferem kapitałów i płac, w zakresie, w jakim przepływ towarów, usług, kapitałów i osób między Państwami Członkowskimi podlega liberalizacji zgodnie z niniejszym Traktatem.

Państwa Członkowskie deklarują gotowość zliberalizowania usług w zakresie wykraczającym poza zobowiązanie wynikające z poprzedniego akapitu, jeśli ich ogólna sytuacja gospodarcza, a zwłaszcza bilans płatniczy na to pozwalają.

- 2) Jeżeli przepływ towarów, usług i kapitału jest ograniczony jedynie przez restrykcje wobec związanych z nimi płatności, restrykcje te będą stopniowo znoszone przez stosowanie *mutatis mutandis* postanowień niniejszego rozdziału i rozdziałów odnoszących się do zniesienia ograniczeń ilościowych i do liberalizacji usług.
- 3) Państwa Członkowskie zobowiązują się nie wprowadzać we wzajemnych obrotach żadnych nowych ograniczeń w transferach związanych z transakcjami niewidoczne wymienionymi na liście zawartej w Załączniku III do niniejszego Traktatu.

Stopniowe znoszenie istniejących ograniczeń dokonywane jest zgodnie z postanowieniami artykułów 63-65, jeżeli nie jest ono uregulowane postanowieniami ustępów 1 i 2 lub innymi postanowieniami niniejszego rozdziału.

- 4) W razie potrzeby Państwa Członkowskie uzgadniają, jakie środki należy zastosować w celu umożliwienia realizacji płatności i transferów wymienionych w niniejszym artykule; środki takie nie mogą stać na przeszkodzie w osiągnięciu celów określonych w niniejszym Traktacie.”

- 16) Artykuł 75 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 75

1. W celu wykonania artykułu 74 i z uwzględnieniem specyficznych aspektów transportu Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, ustanawia:

- a) wspólne reguły mające zastosowanie do transportu międzynarodowego wykonywanego z lub na terytorium Państwa Członkowskiego lub tranzytu przez terytorium jednego lub więcej Państw Członkowskich;
- b) warunki dostępu przewoźników nie mających stałej siedziby w Państwie Członkowskim do transportu krajowego w Państwie Członkowskim;
- c) środki pozwalające polepszyć bezpieczeństwo transportu;
- d) wszelkie inne odpowiednie przepisy.

2. Przepisy, o których mowa w punktach a) i b) poprzedniego ustępu, ustanawia się w okresie przejściowym.

3. Na zasadzie odstępstwa od procedury przewidzianej w ustępie 1 przepisy dotyczące systemu regulacji transportu, których zastosowanie mogłoby poważnie wpłynąć na poziom życia i zatrudnienia w niektórych regionach, jak również na funkcjonowanie infrastruktury transportowej, uchwalane są przez Radę, stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, z uwzględnieniem potrzeby dostosowania do rozwoju gospodarczego wynikającego z ustanowienia wspólnego rynku. Rada bierze przy tym pod uwagę potrzebę przystosowania się do rozwoju gospodarczego, wynikającego z ustanowienia wspólnego rynku.”

17) Tytuł I w części trzeciej otrzymuje nazwę:

„TYTUŁ V
Wspólne reguły w dziedzinie konkurencji, podatków i zbliżenia ustawodawstw”

18) W artykule 92 ustęp 3:

- dodaje się następującą literę.:

„d) pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.”

- dotychczasowa litera d) otrzymuje oznaczenie e).

19) Artykuł 94 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 94

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może wydać wszelkie właściwe rozporządzenia w celu zastosowania artykułów 92 i 93 a w szczególności może określić warunki stosowania artykułu 93 ustęp 3 i kategorie pomocy zwolnione z tej procedury.”

20) Artykuł 99 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 99

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich w zakresie, w jakim harmonizacja ta jest niezbędna do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w terminie przewidzianym w artykule 7a.”

21) Artykuł 100 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 100

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała dyrektywy w celu zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, które mają bezpośredni wpływ na ustanowienie lub funkcjonowanie wspólnego rynku.”

22) Artykuł 100a ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 100 i z zastrzeżeniem, że niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, do urzeczywistnienia celów określonych w artykule 7a stosuje się następujące postanowienia. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje środki dotyczące zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.”

23) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 100c

1. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, określa państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizę, przekraczając zewnętrzne granice Państw Członkowskich..

2. Jednakże w wypadku wyjątkowej sytuacji w państwie trzecim, grożącej nagłym napływem obywateli tego kraju do Wspólnoty, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, na zalecenie Komisji, może wprowadzić na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy obowiązek wizowy dla obywateli tego kraju. Obowiązek wizowy ustanowiony na podstawie niniejszego ustępu może zostać rozszerzony zgodnie z procedurą określoną w ustępie 1.

3. Od 1 stycznia 1996 roku Rada przyjmuje decyzje, o których mowa w ustępie 1, większością kwalifikowaną. Przed tą datą Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, przyjmuje środki dotyczące jednolitego wzorca wiz.

4. W dziedzinach określonych w niniejszym artykule Komisja analizuje każde żądanie Państwa Członkowskiego przedłożenia przez nie wniosku Radzie.

5. Niniejszy artykuł nie uchybia wykonywaniu przez Państwa Członkowskie obowiązków dotyczących utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.

6. Niniejszy artykuł stosuje się do innych dziedzin, jeśli zostanie podjęta taka decyzja na podstawie postanowień artykułu K.9 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczących współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, zgodnie z warunkami głosowania określonymi w tym samym czasie.

7. Postanowienia konwencji obowiązujących między Państwami Członkowskimi, regulujące sprawy objęte niniejszym artykułem, pozostają w mocy, dopóki ich treść nie zostanie zastąpiona dyrektywami lub środkami przyjętymi na podstawie niniejszego artykułu.”

24) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 100d

Komitet Koordynacyjny, w skład którego wchodzi wyżsi urzędnicy, powołany na podstawie artykułu K.4 Traktatu o Unii Europejskiej, pomaga, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 151, w przygotowaniu prac Rady dotyczących dziedzin określonych w artykule 100c.”

25) Tytuł II, rozdziały 1, 2 i 3 w części trzeciej otrzymują brzmienie:

„TYTUŁ VI
POLITYKA GOSPODARCZA I PIENIĘŻNA

ROZDZIAŁ 1
Polityka gospodarcza

Artykuł 102a

Państwa Członkowskie prowadzą swoje polityki gospodarcze, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Wspólnoty określonych w artykule 2 i w kontekście ogólnych kierunków określonych w artykule 103 ustęp 2. Państwa Członkowskie i Wspólnota działają w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów, zgodnie z zasadami określonymi w artykule 3a.

Artykuł 103

1. Państwa Członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują je w ramach Rady, zgodnie z artykułem 102a.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, opracowuje projekt ogólnych kierunków polityk gospodarczych Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz składa sprawozdanie Radzie Europejskiej.

Rada Europejska, na podstawie sprawozdania Rady, debatuje nad konkluzją w sprawie ogólnych kierunków polityk gospodarczych Państw Członkowskich i Wspólnoty.

Na podstawie tej konkluzji Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje zalecenie określające te ogólne kierunki. Rada informuje Parlament Europejski o swoim zaleceniu.

3. W celu zapewnienia ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych i trwałej konwergencji dokonań gospodarczych Państw Członkowskich, Rada, na podstawie sprawozdań przedstawionych przez Komisję, nadzoruje rozwój sytuacji gospodarczej w każdym z Państw Członkowskich i we Wspólnocie, jak również zgodność polityk gospodarczych z ogólnymi kierunkami określonymi w ustępie 2 oraz regularnie dokonuje oceny całościowej.

Dla potrzeb tego wielostronnego nadzoru Państwa Członkowskie przesyłają Komisji informacje o ważnych środkach, które przyjęły w dziedzinie swej polityki gospodarczej oraz wszelkie inne informacje, które uznają za niezbędne.

4. W przypadku gdy w ramach procedury określonej w ustępie 3 stwierdzi się, że polityki gospodarcze Państwa Członkowskiego nie są zgodne z ogólnymi kierunkami określonymi w ustępie 2 lub że zagrażają należytemu funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, może kierować do danego Państwa Członkowskiego niezbędne zalecenia. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zdecydować o podaniu swoich zaleceń do publicznej wiadomości.

Przewodniczący Rady i Komisja składają sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu dotyczące rezultatów wielostronnego nadzoru. Przewodniczący Rady może być wezwany do stawienia się przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego, jeśli Rada podała swoje zalecenia do publicznej wiadomości.

5. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 189c, może przyjąć szczegółowe zasady procedury wielostronnego nadzoru, o której mowa w ustępach 3 i 4 niniejszego artykułu.

Artykuł 103a

1. Bez uszczerbku dla innych procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może zdecydować o środkach odpowiednich do sytuacji gospodarczej, zwłaszcza jeśli pojawiają się poważne trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty.

2. W przypadku gdy Państwo Członkowskie ma trudności lub jest istotnie zagrożone poważnymi trudnościami z racji nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może przyznać danemu Państwu Członkowskiemu, pod pewnymi warunkami, wspólnotową pomoc finansową. Gdy poważne trudności są spowodowane klęskami żywiołowymi, Rada stanowi większością kwalifikowaną. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętej decyzji.

Artykuł 104

1. Zakazane jest udzielanie przez EBC lub banki centralne Państw Członkowskich, zwane dalej „krajowymi bankami centralnymi”, pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów instytucjom lub organom Wspólnoty, rządów centralnym, władzom regionalnym, lokalnym lub innym władzom publicznym, innym instytucjom lub przedsiębiorstwom publicznym Państw Członkowskich, jak również nabywanie bezpośrednio od nich przez EBC lub krajowe banki centralne ich papierów dłużnych.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania do publicznych instytucji kredytowych, które, w ramach utrzymywania rezerw przez banki centralne, korzystają ze strony krajowych banków centralnych i EBC z takiego samego traktowania jak prywatne instytucje kredytowe.

Artykuł 104a

1. Zakazany jest każdy środek nieoparty na względach o charakterze ostrożnościowym, ustanawiający uprzywilejowany dostęp instytucji lub organów Wspólnoty, rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych Państw Członkowskich do instytucji finansowych.

2. Przed 1 stycznia 1994 roku Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, sprecyzuje definicje w celu zastosowania zakazu określonego w ustępie 1.

Artykuł 104b

1. Wspólnota nie odpowiada za zobowiązania rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych Państwa Członkowskiego, ani ich nie przejmuje, z zastrzeżeniem wzajemnych gwarancji finansowych dla wspólnego wykonania określonego projektu. Państwo Członkowskie nie odpowiada za zobowiązania rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, innych instytucji lub przedsiębiorstw publicznych innego Państwa Członkowskiego, ani ich nie przejmuje, z zastrzeżeniem wzajemnych gwarancji finansowych dla wspólnego wykonania określonego projektu.

2. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, może w razie potrzeby sprecyzować definicje w celu zastosowania zakazów określonych w artykule 104 i w niniejszym artykule.

Artykuł 104c

1. Państwa Członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.

2. Komisja nadzoruje rozwój sytuacji budżetowej i wysokość długu publicznego w Państwach Członkowskich w celu wykrycia oczywistych błędów. Bada ona poszanowanie dyscypliny budżetowej na podstawie poniższych dwóch kryteriów:

a) czy stosunek między planowanym lub rzeczywistym deficytem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że:

- stosunek ten zmniejszył się znacznie oraz w sposób stały i osiągnął poziom bliski wartości odniesienia;
- lub przekroczenie wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy oraz tymczasowy i stosunek ten pozostaje bliski wartości odniesienia;

b) czy stosunek między długiem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że stosunek ten zmniejsza się dostatecznie i zbliża się do wartości odniesienia w zadowalającym tempie.

Wartości odniesienia są sprecyzowane w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, który jest załączony do niniejszego Traktatu.

3. Jeśli Państwo Członkowskie nie spełnia wymogów jednego lub obu tych kryteriów, Komisja opracowuje sprawozdanie. Sprawozdanie Komisji uwzględnia również to, czy deficyt publiczny przekracza publiczne wydatki inwestycyjne oraz wszelkie inne istotne czynniki, w tym średniookresową sytuację gospodarczą i budżetową Państwa Członkowskiego.

Komisja może także opracować sprawozdanie, jeśli mimo spełnienia wymagań wynikających z tych kryteriów uzna, że istnieje ryzyko nadmiernego deficytu w Państwie Członkowskim.

4. Komitet przewidziany w artykule 109c wydaje opinie w odniesieniu do sprawozdania Komisji.

5. Jeśli Komisja uzna, że w Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt lub że taki deficyt może wystąpić, kieruje opinię do Rady.

6. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji i rozważywszy ewentualne uwagi danego Państwa Członkowskiego, decyduje, po dokonaniu ogólnej oceny, czy istnieje nadmierny deficyt.

7. W przypadku, gdy Rada, zgodnie z ustępem 6, podejmuje decyzję o istnieniu nadmiernego deficytu, kieruje zalecenia do danego Państwa Członkowskiego, aby położyło ono kres tej sytuacji w oznaczonym terminie. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 8, zalecenia te nie zostają podane do publicznej wiadomości.

8. W przypadku gdy Rada stwierdzi, że w odpowiedzi na jej zalecenia żadne skuteczne działanie nie zostało podjęte w oznaczonym terminie, może podać zalecenia do publicznej wiadomości.

9. Jeśli Państwo Członkowskie w dalszym ciągu nie realizuje zalecenia Rady, może ona wezwać dane Państwo Członkowskie do przyjęcia w wyznaczonym terminie środków zmierzających do takiego ograniczenia deficytu, jakie zostanie uznane przez Radę za niezbędne do zaradzenia sytuacji.

W takim przypadku Rada może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przedstawienia sprawozdań według precyzyjnego harmonogramu, aby móc zbadać wysiłki dostosowawcze podjęte przez to Państwo Członkowskie.

10. Prawa zaskarżania przewidziane w artykułach 169 i 170 nie mogą być wykonywane w ramach ustępów 1-9 niniejszego artykułu.

11. Tak długo jak Państwo Członkowskie nie stosuje się do decyzji przyjętej na podstawie ustępu 9, Rada może zadecydować o zastosowaniu lub, w odpowiednim przypadku, o zaostrzeniu jednego lub kilku z następujących środków:

- zażądać od danego Państwa Członkowskiego, aby opublikowało dodatkowe informacje, które określi Rada, przed emisją obligacji i papierów wartościowych,
- wezwać Europejski Bank Inwestycyjny do ponownego rozważenia polityki udzielania pożyczek wobec danego Państwa Członkowskiego,
- zażądać złożenia we Wspólnocie przez dane Państwo Członkowskie nieoprocentowanego depozytu o stosowanej wysokości aż do czasu, gdy, w ocenie Rady, nadmierny deficyt zostanie skorygowany,
- nałożyć grzywnę w stosowanej wysokości.

Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętych decyzjach.

12. Rada uchyla wszystkie lub niektóre swoje decyzje określone w ustępach 1-9 i 11, w miarę jak nadmierny deficyt został, w ocenie Rady, skorygowany. Jeśli Rada uprzednio podała zalecenia do publicznej wiadomości, to z chwilą uchylecia decyzji przewidzianej w ustępie 8 oświadcza publicznie, że nie ma już nadmiernego deficytu w tym Państwie Członkowskim.

13. Rada, przyjmując decyzje określone w ustępach 7-9, 11 i 12, stanowi na zalecenie Komisji większością dwóch trzecich głosów swoich członków, ważonych zgodnie z artykułem 148 ustęp 2, wyłączając głosy przedstawiciela danego Państwa Członkowskiego.

14. Uzupełniające przepisy dotyczące stosowania procedury opisanej w niniejszym artykule znajdują się w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, załączonym do niniejszego Traktatu.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i EBC, uchwała właściwe przepisy, które zastąpią ten Protokół.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego ustępu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, określa przed 1 stycznia 1994 roku szczegółowe reguły i definicje w celu zastosowania postanowień tego Protokołu.”

ROZDZIAŁ 2 Polityka pieniężna

Artykuł 105

1. Głównym celem ESBC jest utrzymanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla celu stabilności cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze we Wspólnocie, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Wspólnoty ustanowionych w artykule 2. ESBC działa w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami określonymi w artykule 3a.

2. Podstawowe zadania ESBC polegają na:

- definiowaniu i urzeczywistnianiu polityki pieniężnej Wspólnoty,
- przeprowadzaniu operacji walutowych zgodnie z artykułem 109,
- utrzymywaniu i zarządzaniu oficjalnymi rezerwami walutowymi Państw Członkowskich,
- popieraniu należytego funkcjonowania systemów płatniczych.

3. Trzeci myślnik ustępu 2 stosuje się bez uszczerbku dla utrzymywania i zarządzania przez rządy Państw Członkowskich walutowymi kapitałami obrotowymi.

4. EBC jest konsultowany:

- w sprawie każdego projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinach podlegających jego kompetencji;
- przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 106 ustęp 6.

EBC może w dziedzinach podlegających jego kompetencji przedkładać opinie właściwym instytucjom lub organom Wspólnoty bądź władzom krajowym.

5. ESBC przyczynia się do należytego wykonywania polityk prowadzonych przez właściwe władze w odniesieniu do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.

6. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, po konsultacji z EBC i za zgodą Parlamentu Europejskiego, może powierzyć EBC specyficzne zadania dotyczące polityk w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i innymi instytucjami finansowymi, z wyjątkiem instytucji ubezpieczeniowych.

Artykuł 105a

1. EBC ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji banknotów we Wspólnocie. Banknoty takie mogą emitować EBC i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez EBC i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym we Wspólnocie.

2. Państwa Członkowskie mogą emitować monety, z zastrzeżeniem zgody EBC co do wielkości emisji. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z EBC, może przyjąć środki w celu zharmonizowania nominałów i specyfikacji technicznych wszystkich monet przeznaczonych do obiegu, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia należytego ich obiegu we Wspólnocie.

Artykuł 106

1. ESBC złożony jest z EBC i krajowych banków centralnych.

2. EBC ma osobowość prawną.
3. ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne EBC, którymi są Rada Prezesów i Zarząd.
4. Statut ESBC jest ustanowiony w Protokole dołączonym do niniejszego Traktatu.
5. Artykuły: 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 litera a) i 36 Statutu ESBC mogą być zmienione przez Radę, stanowiącą bądź większością kwalifikowaną na zalecenie EBC i po konsultacji z Komisją, bądź jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC. W każdym przypadku wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego.
6. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną bądź na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i EBC, bądź na zalecenie EBC i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komisją, uchwała przepisy, o których mowa w artykułach: 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 Statutu ESBC.

Artykuł 107

W wykonywaniu uprawnień oraz zadań i obowiązków, które zostały im powierzone niniejszym Traktatem i Statutem ESBC, ani EBC, ani krajowy bank centralny, ani członek któregośkolwiek z ich organów decyzyjnych, nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od instytucji czy organów wspólnotowych, rządów Państw Członkowskich, ani jakiegokolwiek innego organu. Instytucje i organy wspólnotowe, jak również rządy Państw Członkowskich zobowiązują się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków organów decyzyjnych EBC lub krajowych banków centralnych przy wykonywaniu ich zadań.

Artykuł 108

Każde Państwo Członkowskie zapewnia, najpóźniej z datą ustanowienia ESBC, zgodność swojego ustawodawstwa krajowego, w tym statutu krajowego banku centralnego, z niniejszym Traktatem i Statutem ESBC.

Artykuł 108a

1. W celu wykonania zadań powierzonych ESBC, EBC, zgodnie z niniejszym Traktatem i na warunkach określonych w Statucie ESBC:

- uchwała rozporządzenia w zakresie niezbędnym do wykonania zadań określonych w artykule 3.1 pierwszy myślnik, artykułach 19.1, 22 i 25.2 Statutu ESBC, jak również w przypadkach przewidzianych w aktach Rady, o których mowa w artykule 106 ustęp 6;
- podejmuje decyzje niezbędne do wykonania zadań powierzonych ESBC na podstawie niniejszego Traktatu i Statutu ESBC;
- wydaje zalecenia i opinie.

2. Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Artykuły 190-192 stosuje się do rozporządzeń i decyzji przyjętych przez EBC.

EBC może zadecydować o opublikowaniu swych decyzji, zaleceń i opinii.

3. W granicach i na warunkach uchwalonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 106 ustęp 6, EBC jest upoważniony, w przypadku nieposzanowania jego rozporządzeń i decyzji, do nakładania na przedsiębiorstwa grzywien i okresowych kar pieniężnych.

Artykuł 109

1. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 228 Rada, stanowiąc jednomyślnie na zalecenie EBC lub Komisji, po konsultacji z EBC w celu doprowadzenia do konsensu zgodnego z celem stabilności cen, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 3 w odniesieniu do ustaleń, o których tam mowa, może zawrzeć umowy formalne dotyczące systemu kursów wymiany ECU w stosunku do walut pozawspólnotowych. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie EBC lub Komisji i po konsultacji z EBC, w celu doprowadzenia do konsensu zgodnego z celem stabilności cen, może przyjąć, zmienić lub zrezygnować z centralnych kursów ECU w systemie kursów walutowych. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o przyjęciu, zmianie lub rezygnacji z centralnych kursów ECU.

2. W przypadku braku systemu kursów walutowych w stosunku do jednej lub więcej walut pozawspólnotowych w rozumieniu ustępu 1, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną bądź na zalecenie Komisji i po konsultacji z EBC, bądź na zalecenie EBC, może określić ogólne kierunki polityki kursów walutowych w stosunku do tych walut. Te ogólne kierunki nie naruszają podstawowego celu ESBC, a mianowicie utrzymania stabilności cen.

3. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 228, w przypadku gdy umowy w sprawach odnoszących się do reżimu pieniężnego lub kursowego powinny stanowić przedmiot rokowań między Wspólnotą a jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji i po konsultacji z EBC, decyduje o ustaleniach dotyczących rokowań i zawarcia tych umów. Ustalenia te powinny zapewnić wyrażanie przez Wspólnotę jednolitego stanowiska. Komisja jest w pełni włączana do rokowań.

Umowy zawarte zgodnie z niniejszym ustępem obowiązują instytucje Wspólnoty, EBC i Państwa Członkowskie.

4. Z zastrzeżeniem ustępu 1, Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, stanowiąc większością kwalifikowaną, decyduje o stanowisku, jakie zajmuje Wspólnota na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do kwestii o szczególnym znaczeniu dla unii gospodarczej i walutowej i, stanowiąc jednomyślnie, decyduje o jej reprezentacji w poszanowaniu podziału kompetencji przewidzianego w artykułach 103 i 105.

5. Bez uszczerbku dla kompetencji i umów wspólnotowych w dziedzinie unii gospodarczej i walutowej, Państwa Członkowskie mogą prowadzić rokowania w organach międzynarodowych i zawierać umowy międzynarodowe.

ROZDZIAŁ 3

Postanowienia instytucjonalne

Artykuł 109a

1. Rada EBC składa się z członków Zarządu EBC i prezesów krajowych banków centralnych.

2. a) Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa i czterech innych członków.

b) Prezes, wiceprezes i pozostali członkowie Zarządu są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów, na zalecenie Rady i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Radą EBC, spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza i bankowości.

Ich mandat trwa osiem lat i nie jest odnawialny.

Członkami Zarządu mogą być tylko obywatele Państw Członkowskich.

Artykuł 109b

1. Przewodniczący Rady i członek Komisji mogą uczestniczyć, bez prawa głosowania, w posiedzeniach Rady Prezesów EBC.

Przewodniczący Rady może przedłożyć wniosek do rozważenia przez Radę Prezesów EBC.

2. Prezes EBC jest zapraszany do uczestniczenia w posiedzeniach Rady, kiedy dyskutuje ona o sprawach dotyczących celów i zadań ESBC.

3. EBC kieruje sprawozdanie roczne z działalności ESBC i w sprawie polityki pieniężnej za rok ubiegły i rok bieżący do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do Rady Europejskiej. Prezes EBC przedstawia to sprawozdanie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu, który może odbyć debatę generalną na tej podstawie.

Prezes EBC i inni członkowie Zarządu mogą, na żądanie Parlamentu Europejskiego lub z inicjatywy własnej, być przesłuchani przez właściwe komisje Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 109c

1. W celu wspierania koordynacji polityk Państw Członkowskich w pełnym zakresie niezbędnym do funkcjonowania rynku wewnętrznego, ustanawia się Komitet Walutowy o charakterze doradczym.

Zadania Komitetu to:

- śledzenie sytuacji pieniężnej i finansowej Państw Członkowskich i Wspólnoty, jak również ogólnego systemu płatności Państw Członkowskich oraz regularne składanie Radzie i Komisji sprawozdań na ten temat;
- wydawanie opinii na żądanie Rady lub Komisji bądź z inicjatywy własnej dla tych instytucji;
- bez uszczerbku dla artykułu 151, przyczynianie się do przygotowania prac Rady określonych w artykułach 73f i 73g, artykule 103 ustępy 2, 3, 4 i 5, artykułach 103a, 104a, 104b, 104c, artykule 109e ustęp 2, artykule 109f ustęp 6, artykułach 109h i 109i, artykule 109j ustęp 2 i w artykule 109k ustęp 1;
- badanie, przynajmniej raz w roku, sytuacji w dziedzinie przepływów kapitału i swobody płatności wynikających ze stosowania niniejszego Traktatu i środków przyjętych przez Radę; badanie to dotyczy wszystkich środków odnoszących się do przepływów kapitału i płatności; Komitet składa sprawozdanie Komisji i Radzie w sprawie wyników tego badania.

Państwa Członkowskie i Komisja, każde w swoim zakresie, mianują po dwóch członków Komitetu Walutowego.

2. Na początku trzeciego etapu ustanawia się Komitet Ekonomiczno-Finansowy. Komitet Walutowy przewidziany w ustępie 1 zostaje rozwiązany.

Zadaniem Komitetu Ekonomiczno-Finansowego jest:

- wydawanie opinii na żądanie Rady lub Komisji bądź z inicjatywy własnej dla tych instytucji;
- śledzenie sytuacji gospodarczej i finansowej Państw Członkowskich i Wspólnoty oraz regularne składanie Radzie i Komisji sprawozdań na ten temat, zwłaszcza w sprawie stosunków finansowych z państwami trzecimi i z instytucjami międzynarodowymi;
- bez uszczerbku dla artykułu 151, przyczynianie się do przygotowania prac Rady określonych w artykułach 73f i 73g, artykule 103 ustępy 2, 3, 4 i 5, artykułach 103a, 104a, 104b, 104c, artykule 105 ustęp 6, artykule 105a ustęp 2, artykule 106 ustępy 5 i 6, artykułach 109 i 109h, artykule 109i ustępy 2 i 3, artykule 109k ustęp 2 i w artykule 109l ustępy 4 i 5 oraz wykonywanie innych zadań doradczych i przygotowawczych, które są mu powierzane przez Radę;

- badanie, przynajmniej raz w roku, sytuacji w dziedzinie przepływów kapitału i swobody płatności wynikających ze stosowania niniejszego Traktatu i środków przyjętych przez Radę; badanie to dotyczy wszystkich środków odnoszących się do przepływów kapitału i płatności; Komitet składa sprawozdanie Komisji i Radzie w sprawie wyników tego badania.

Państwa Członkowskie, Komisja i EBC mianują nie więcej niż po dwóch członków Komitetu.

3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC oraz z Komitetem określonym w niniejszym artykule, uchwała przepisy dotyczące składu Komitetu Ekonomiczno-Finansowego. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętej decyzji.

4. Oprócz zadań określonych w ustępie 2, jeśli i tak długo jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją na mocy artykułów 109i i 123, Komitet śledzi sytuację pieniężną i finansową oraz ogólny system płatności tych Państw Członkowskich i regularnie składa Radzie i Komisji sprawozdania na ten temat.

Artykuł 109d

W sprawach objętych zakresem zastosowania artykułu 103 ustęp 4, artykułu 104c z wyjątkiem ustępu 14, artykułów 109i, 109j, 109k i artykułu 109l ustępy 4 i 5 Rada lub Państwo Członkowskie może żądać od Komisji sformułowania, w zależności od przypadku, zalecenia lub wniosku. Komisja bezzwłocznie rozpatruje to żądanie i przedstawia konkluzje Radzie.

ROZDZIAŁ 4

Postanowienia przejściowe

Artykuł 109e

1. Drugi etap urzeczywistniania unii gospodarczej i walutowej rozpoczyna się 1 stycznia 1994 roku.

2. Przed tą datą:

a) każde Państwo Członkowskie:

- przyjmuje, w miarę potrzeby, właściwe środki w celu dostosowania się do zakazów przewidzianych w artykule 73b, bez uszczerbku dla artykułu 73e, artykule 104 i w artykule 102 ustęp 1;
- uchwała, jeśli jest to niezbędne, w celu umożliwienia oceny przewidzianej w punkcie b), wieloletnie programy zmierzające do zapewnienia trwałej konwergencji potrzebnej do urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej, w szczególności w zakresie stabilności cen i zdrowej sytuacji finansów publicznych;

b) Rada, na podstawie sprawozdania Komisji, ocenia postęp osiągnięty w sferze konwergencji gospodarczej i pieniężnej, zwłaszcza w zakresie stabilności cen i zdrowej sytuacji finansów publicznych, jak również postęp dokonany we wprowadzaniu w życie prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego rynku wewnętrznego.

3. Postanowienia artykułu 104, artykułu 104a ustęp 1, artykułu 104b ustęp 1 i artykułu 104c z wyjątkiem ustępów 1, 9, 11, 14 stosuje się od początku drugiego etapu.

Postanowienia artykułu 103a ustęp 2, artykułu 104c ustępy 1, 9 i 11, artykułów 105, 105a, 107, 109, 109a, 109b oraz artykułu 109c ustępy 2 i 4 stosuje się od początku trzeciego etapu.

4. W trakcie drugiego etapu Państwa Członkowskie czynią wysiłki w celu uniknięcia nadmiernych deficytów budżetowych.

5. W trakcie drugiego etapu każde Państwo Członkowskie rozpoczyna, w stosownym przypadku, proces prowadzący do niezależności swojego banku centralnego, zgodnie z artykułem 108.

Artykuł 109f

1. Od początku drugiego etapu ustanowiony zostaje i podejmuje swoje obowiązki Europejski Instytut Walutowy, zwany dalej EIW; ma on osobowość prawną oraz jest kierowany i zarządzany przez Radę, składającą się z jej prezesa i prezesów krajowych banków centralnych, z których jeden będzie jej wiceprezesem.

Prezes jest mianowany za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na szczeblu szefów państw lub rządów na zalecenie, w zależności od przypadku, Komitetu Prezesów banków centralnych Państw Członkowskich (zwanego dalej "Komitetem Prezesów") lub Rady EIW oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą. Prezes jest wybierany spośród osób o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie pieniądza lub bankowości. Prezes EIW musi być obywatelem Państwa Członkowskiego. Rada EIW mianuje wiceprezesa.

Statut EIW jest ustanowiony w Protokole dołączonym do niniejszego Traktatu.

Komitet Prezesów zostaje rozwiązany z początkiem drugiego etapu.

2. EIW:

- umacnia współpracę między krajowymi bankami centralnymi;
- umacnia koordynację polityk pieniężnych Państw Członkowskich, dążąc do zapewnienia stabilności cen;
- nadzoruje funkcjonowanie europejskiego systemu walutowego;
- udziela konsultacji w kwestiach, które podlegają kompetencji krajowych banków centralnych i wpływają na stabilność instytucji i rynków finansowych;
- przejmuje funkcje wykonywane dotąd przez Europejski Fundusz Współpracy Walutowej, który zostaje rozwiązany; procedury likwidacyjne są określone w Statucie EIW;
- ułatwia korzystanie z ECU i nadzoruje jego rozwój, w tym sprawne funkcjonowanie systemu kompensacyjnego w ECU.

3. W celu przygotowania trzeciego etapu, EIW:

- przygotowuje dokumenty i procedury niezbędne do prowadzenia jednolitej polityki pieniężnej w trakcie trzeciego etapu;
- zachęca do harmonizacji, jeśli istnieje potrzeba, reguł i praktyk rządzących gromadzeniem, tworzeniem i upowszechnianiem statystyk w dziedzinie podlegającej jego kompetencji;
- opracowuje reguły operacji, które będą przeprowadzane przez krajowe banki centralne w ramach ESBC;
- wspiera skuteczność płatności transgranicznych;
- nadzoruje techniczne przygotowanie banknotów ECU.

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 1996 roku EIW sprecyzuje ramy regulacyjne, organizacyjne i logistyczne, które są potrzebne ESBC do wykonywania zadań podczas trzeciego etapu. Ramy te są przedkładane do decyzji EBC z dniem jego ustanowienia.

4. EIW, stanowiąc większością dwóch trzecich członków jego Rady, może:

- wydawać opinie lub zalecenia w sprawie ogólnego kierunku polityki pieniężnej i polityki kursów walut, jak również w sprawie związanych z nimi środków podjętych w każdym Państwie Członkowskim;

- przedkładać opinie lub zalecenia rządowi i Radzie w sprawie polityk, które mogą wpłynąć na wewnętrzną lub zewnętrzną sytuację pieniężną we Wspólnocie, a zwłaszcza na funkcjonowanie europejskiego systemu walutowego;
- kierować zalecenia do władz monetarnych Państw Członkowskich w sprawie prowadzenia przez nie polityki pieniężnej.

5. EIW może jednomyślnie zdecydować o podaniu swoich opinii i zaleceń do wiadomości publicznej.

6. EIW jest konsultowany przez Radę w sprawie każdego projektowanego aktu wspólnotowego w dziedzinie podlegającej jego kompetencji.

W granicach i na warunkach określonych przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EIW, EIW jest konsultowany przez władze Państw Członkowskich w sprawie każdego projektu przepisów prawnych w dziedzinie podlegającej jego kompetencji.

7. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz EIW, może powierzyć EIW inne zadania do przygotowania trzeciego etapu.

8. W przypadku gdy niniejszy Traktat przyznaje EBC rolę doradczą, wzmianki dotyczące EBC należy, przed jego ustanowieniem, rozumieć jako odnoszące się do EIW.

W przypadku gdy niniejszy Traktat przyznaje EIW rolę doradczą, odniesienia do EIW należy, przed 1 stycznia 1994 roku, rozumieć jako odniesienia do Komitetu Prezesów.

9. W trakcie drugiego etapu termin „EBC” znajdujący się w artykułach 173, 175, 176, 177, 180 i 215 jest rozumiany jako odnoszący się do EIW.

Artykuł 109g

Skład walut koszyka ECU pozostaje niezmienny.

Od początku trzeciego etapu wartość ECU jest określona nieodwołalnie, zgodnie z artykułem 109l ustęp 4.

Artykuł 109h

1. W przypadku trudności lub poważnego zagrożenia trudnościami w równowadze płatniczej Państwa Członkowskiego wynikających bądź z ogólnego zachwiania równowagi płatniczej, bądź z charakteru walut, jakimi dysponuje, zwłaszcza gdy trudności te mogą narazić na niebezpieczeństwo funkcjonowanie wspólnego rynku lub stopniową realizację wspólnej polityki handlowej, Komisja niezwłocznie bada sytuację tego państwa, jak również działanie, jakie państwo to podjęło lub może podjąć zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu, odwołując się do wszelkich dostępnych środków. Komisja wskazuje środki, których przyjęcie zaleca danemu państwu.

Jeśli działania podjęte przez Państwo Członkowskie i środki sugerowane przez Komisję nie okazują się wystarczające do przezwyciężenia trudności lub zagrożeń trudnościami, Komisja zaleca Radzie, po konsultacji z Komitetem określonym w artykule 109c, przyznanie wzajemnej pomocy i właściwe jej metody.

Komisja regularnie informuje Radę o sytuacji i jej rozwoju.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyznaje taką wzajemną pomoc; uchwała dyrektywy lub decyzje określające jej warunki i szczegóły. Wzajemna pomoc może przyjąć zwłaszcza formę:

- a) uzgodnionego działania w ramach innych organizacji międzynarodowych, do których Państwa Członkowskie mogą się zwrócić;
- b) środków niezbędnych do uniknięcia zakłóceń w handlu, gdy państwo znajdujące się w trudnościach utrzymuje lub przywraca ograniczenia ilościowe w stosunku do państw trzecich;
- c) udzielenia ograniczonych kredytów przez inne Państwa Członkowskie, z zastrzeżeniem ich zgody.

3. Jeśli wzajemna pomoc zalecona przez Komisję nie została przyznana przez Radę lub jeśli przyznana wzajemna pomoc i przyjęte środki są niewystarczające, Komisja upoważnia państwo znajdujące się w trudnościach do podjęcia środków ochronnych, których warunki i szczegóły określa Komisja.

Takie upoważnienie może zostać odwołane, a powyższe warunki i szczegóły zmienione przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 109k ustęp 6, niniejszego artykułu nie stosuje się od początku trzeciego etapu.

Artykuł 109i

1. W przypadku nagłego kryzysu w równowadze płatniczej i jeśli decyzja w rozumieniu artykułu 109h ustęp 2 nie zostaje niezwłocznie wydana, zainteresowane Państwo Członkowskie może podjąć, w charakterze środków zapobiegawczych, niezbędne środki ochronne. Środki te powinny powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku i nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne do pokonania nagle powstałych trudności.

2. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie powinny być informowane o takich środkach ochronnych najpóźniej w chwili ich wejścia w życie. Komisja może zalecić Radzie udzielenie wzajemnej pomocy zgodnie z artykułem 109h.

3. Po wydaniu opinii przez Komisję i po konsultacji z komitetem określonym w artykule 109c, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zdecydować, że zainteresowane Państwo Członkowskie powinno zmienić, zawiesić lub znieść powyższe środki ochronne.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 109k ustęp 6, niniejszego artykułu nie stosuje się od początku trzeciego etapu.

Artykuł 109j

1. Komisja i EIW składają Radzie sprawozdania w sprawie postępów dokonanych przez Państwa Członkowskie w wypełnianiu ich zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej. Sprawozdania te określają, czy ustawodawstwo krajowe każdego Państwa Członkowskiego, w tym statuty jego krajowego banku centralnego, jest zgodne z artykułami 107 i 108 niniejszego Traktatu i ze Statutem ESBC. Sprawozdania określają również, czy osiągnięty został wysoki poziom trwałej konwergencji, analizując, w jakim stopniu każde Państwo Członkowskie spełniło następujące kryteria:

- osiągnięcie wysokiego stopnia stabilności cen; będzie to wynikało ze stopy inflacji zbliżonej do istniejącej w co najwyżej trzech Państwach Członkowskich, które mają najlepsze rezultaty w dziedzinie stabilności cen;
- stabilna sytuacja finansów publicznych; będzie to wynikało z sytuacji budżetowej, która nie wykazuje nadmiernego deficytu budżetowego w rozumieniu artykułu 104c ustęp 6;
- poszanowanie zwykłych marginesów wahań kursów przewidzianych mechanizmem kursów walut europejskiego systemu walutowego przez co najmniej dwa lata, bez dewaluacji w stosunku do waluty innego Państwa Członkowskiego;
- trwały charakter konwergencji osiągniętej przez Państwo Członkowskie i jego udziału w mechanizmie kursów walut europejskiego systemu walutowego, co odzwierciedla się w poziomach długoterminowych stóp procentowych.

Cztery kryteria określone w niniejszym ustępie i odpowiednie okresy, podczas których każde ma być przestrzegane, są sprecyzowane w Protokole załączonym do niniejszego Traktatu. Sprawozdania Komisji i EIW biorą również pod uwagę stan rozwoju ECU, wyniki integracji rynków, sytuację i rozwój równowagi płatności bieżących oraz ocenę rozwoju jednostkowych kosztów pracy i innych wskaźników cen.

2. Na podstawie tych sprawozdań Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, ocenia:

- w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego, czy spełnia ono warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty;

- czy większość Państw Członkowskich spełnia warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty,

i przesyła swoje wnioski w formie zaleceń Radzie zebranej w składzie szefów państw lub rządów. Parlament Europejski jest konsultowany i przesyła swoją opinię Radzie zebranej w składzie szefów państw lub rządów.

3. Uwzględniając należycie sprawozdania określone w ustępie 1 oraz opinię Parlamentu Europejskiego określoną w ustępie 2, Rada zebrana w składzie szefów państw lub rządów, stanowiąc większością kwalifikowaną, najpóźniej do 31 grudnia 1996 roku:

- decyduje, na podstawie zaleceń Rady określonych w ustępie 2, czy większość Państw Członkowskich spełnia warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty;

- decyduje, czy właściwe jest wejście przez Wspólnotę w trzeci etap,

a jeżeli tak:

- określa datę rozpoczęcia trzeciego etapu.

4. Jeśli do końca 1997 roku data rozpoczęcia trzeciego etapu nie zostanie określona, trzeci etap rozpocznie się 1 stycznia 1999 roku. Przed 1 lipca 1998 roku Rada zebrana w składzie szefów państw lub rządów, po powtórzeniu procedury przewidzianej w ustępach 1 i 2, z wyjątkiem drugiego myślnika w ustępie 2, biorąc pod uwagę sprawozdania określone w ustępie 1 i opinię Parlamentu Europejskiego, potwierdza większością kwalifikowaną i na podstawie zaleceń Rady określonych w ustępie 2, które Państwa Członkowskie spełniają warunki konieczne do przyjęcia jednej waluty.

Artykuł 109k

1. Jeśli zgodnie z artykułem 109j ustęp 3 została podjęta decyzja ustalająca datę, Rada, na podstawie swych zaleceń określonych w artykule 109j ustęp 2, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, zdecyduje, czy, a jeśli tak, to które Państwa Członkowskie są objęte derogacją, tak jak jest ona zdefiniowana w ustępie 3 niniejszego artykułu. Te Państwa Członkowskie zwane są dalej „Państwami Członkowskimi objętymi derogacją”.

Jeśli Rada potwierdziła, na podstawie artykułu 109j ustęp 4, które Państwa Członkowskie spełniają warunki niezbędne do przyjęcia jednej waluty, Państwa Członkowskie, które nie spełniają tych warunków, są objęte derogacją, tak jak jest ona zdefiniowana w ustępie 3 niniejszego artykułu. Te Państwa Członkowskie zwane są dalej „Państwami Członkowskimi objętymi derogacją”.

2. Przynajmniej co dwa lata lub na żądanie Państwa Członkowskiego objętego derogacją, Komisja i EBC składają sprawozdanie Radzie, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 109j ustęp 1. Po konsultacji z Parlamentem Europejskim i dyskusji w ramach Rady zebranej w składzie szefów państw lub rządów, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, decyduje, które Państwa Członkowskie objęte derogacją spełniają niezbędne warunki, na podstawie kryteriów określonych w artykule 109j ustęp 1, i uchyla derogację w stosunku do danych Państw Członkowskich.

3. Derogacja w rozumieniu ustępu 1 powoduje, że następujące artykuły nie mają zastosowania do danego Państwa Członkowskiego: artykuł 104c ustępy 9 i 11, artykuł 105 ustępy 1, 2, 3 i 5, artykuły 105a, 108a i 109 oraz artykuł 109a ustęp 2 litera b). Wyłączenie tego Państwa Członkowskiego i jego krajowego banku centralnego z zakresu praw i obowiązków w ramach ESBC jest przewidziane w rozdziale IX Statutu ESBC.

4. W artykule 105 ustępy 1, 2 i 3, w artykułach 105a, 108a i 109 oraz w artykule 109a ustęp 2 litera. b) przez „Państwa Członkowskie” rozumie się „Państwa Członkowskie nieobjęte derogacją”.

5. Prawa głosu Państw Członkowskich objętych derogacją są zawieszane co do decyzji Rady określonych w artykułach niniejszego Traktatu wymienionych w ustępie 3. W tym przypadku, na zasadzie odstępstwa od artykułu 148 i artykułu 289a ustęp 1, większość kwalifikowana jest określona jako dwie trzecie głosów przedstawicieli Państw Członkowskich nieobjętych derogacją, ważonych zgodnie z artykułem 148 ustęp 2, a jednomyślność tych Państw Członkowskich wymagana jest w odniesieniu do każdego aktu wymagającego jednomyślności.

6. Artykuły 109h i 109i stosują się nadal do Państwa Członkowskiego objętego derogacją.

Artykuł 109l

1. Natychmiast po podjęciu, zgodnie z artykułem 109j ustęp 3, decyzji określającej datę rozpoczęcia trzeciego etapu lub, w odpowiednim przypadku, natychmiast po 1 lipca 1998 roku:

- Rada przyjmuje przepisy określone w artykule 106 ustęp 6;
- rządy Państw Członkowskich nieobjętych derogacją mianują, zgodnie z procedurą określoną w artykule 50 Statutu ESBC, prezesa, wiceprezesa i pozostałych członków Zarządu EBC. Jeśli istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją, liczba członków wchodzących w skład Zarządu może być mniejsza od przewidzianej w artykule 11.1 Statutu ESBC, ale w żadnym wypadku nie może być mniejsza od czterech.

Natychmiast po mianowaniu Zarządu ustanawiane są ESBC i EBC, które przygotowują się do pełnego funkcjonowania, tak jak to określono w niniejszym Traktacie i Statucie ESBC. Rozpoczynają one w pełni wykonywanie swych uprawnień od pierwszego dnia trzeciego etapu.

2. Z chwilą ustanowienia EBC, przejmuje on, w miarę potrzeby, zadania EIW. EIW ulega likwidacji wraz z ustanowieniem EBC; procedury likwidacyjne są przewidziane w Statucie EIW.

3. Jeśli, i tak długo jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją oraz bez uszczerbku dla artykułu 106 ustęp 3 niniejszego Traktatu, Rada Ogólna EBC określona w artykule 45 Statutu ESBC jest ukonstytuowana jako trzeci organ decyzyjny EBC.

4. Z dniem rozpoczęcia trzeciego etapu, Rada, stanowiąc jednomyślnie głosami Państw Członkowskich nieobjętych derogacją, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, uchwała kursy wymiany, zgodnie z którymi ich waluty są nieodwołalnie powiązane oraz zgodnie z którymi ustalony zostaje nieodwołalnie kurs, po jakim ECU zastępuje te waluty, a ECU staje się samodzielną walutą. Środek ten nie zmienia wartości zewnętrznej ECU. Według tej samej procedury Rada podejmuje również inne środki niezbędne do szybkiego wprowadzenia ECU jako jednej waluty w tych Państwach Członkowskich.

5. Jeśli decyduje się, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 109k ustęp 2, o uchyleniu derogacji, Rada, stanowiąc jednomyślnie głosami Państw Członkowskich nieobjętych derogacją oraz danego Państwa Członkowskiego na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, określa kurs, po jakim ECU zastępuje walutę danego Państwa Członkowskiego, oraz decyduje o innych środkach niezbędnych do wprowadzenia ECU jako jednej waluty w danym Państwie Członkowskim.

Artykuł 109m

1. Aż do rozpoczęcia trzeciego etapu każde Państwo Członkowskie traktuje swoją politykę kursową jako przedmiot wspólnego zainteresowania. Czyniąc to, Państwa Członkowskie uwzględniają doświadczenia zdobyte dzięki współpracy w ramach europejskiego systemu walutowego (ESW) i dzięki rozwojowi ECU, w poszanowaniu istniejących w tej dziedzinie kompetencji.

2. Od początku trzeciego etapu i tak długo jak Państwo Członkowskie jest objęte derogacją, ustęp 1 stosuje się analogicznie do polityki kursowej tego Państwa Członkowskiego.”

26) W tytule II części trzeciej, tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„TYTUŁ VII
WSPÓLNA POLITYKA HANDLOWA”

27) Uchyła się artykuł 111.

28) Artykuł 113 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 113

1. Wspólna polityka handlowa jest oparta na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmian stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia środków liberalizacyjnych, polityki eksportowej i środków obrony handlowej podejmowanych w przypadku dumpingu lub subsydiów.

2. Komisja przedkłada Radzie propozycje w celu wykonania wspólnej polityki handlowej.

3. Jeżeli istnieje potrzeba wynegocjowania umów z jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która upoważnia ją do rozpoczęcia koniecznych rokowań.

Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

Stosuje się odpowiednie postanowienia artykułu 228.

4. W wykonywaniu kompetencji przyznanych jej niniejszym artykułem, Rada stanowi większością kwalifikowaną.”

29) Uchyła się artykuł 114.

30) Artykuł 115 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 115

W celu zapewnienia, że wykonanie przez Państwa Członkowskie środków polityki handlowej przyjętych zgodnie z niniejszym Traktatem nie będzie uniemożliwione przez zakłócenia w handlu, albo gdy różnice między tymi środkami powodują trudności gospodarcze w jednym lub większej liczbie państw, Komisja zaleca niezbędne metody współpracy między Państwami Członkowskimi. Jeżeli tego nie czyni, może upoważnić Państwa Członkowskie do podjęcia koniecznych środków ochronnych, których warunki i sposoby wykonania określi.

W nagłym przypadku Państwa Członkowskie żądają od Komisji wydania upoważnienia do samodzielnego podjęcia koniecznych środków, a ta decyduje jak najszybciej; następnie zainteresowane Państwa Członkowskie notyfikują te środki pozostałym Państwom Członkowskim. Komisja może w każdej chwili postanowić, że Państwa Członkowskie muszą zmienić lub znieść takie środki.

W wyborze środków pierwszeństwo powinno być przyznane środkom powodującym najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku.”

31) Uchyła się artykuł 116.

32) W części trzeciej tytuł III otrzymuje nazwę:

„TYTUŁ VIII
POLITYKA SPOŁECZNA, EDUKACJA, KSZTAŁCENIE ZAWODOWE I MŁODZIEŻ”

33) Pierwszy akapit artykułu 118a ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aby przyczynić się do osiągnięcia celu określonego w ustępie 1, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje w drodze dyrektyw minimalne wymagania stopniowo wprowadzane w życie, z uwzględnieniem warunków i norm technicznych istniejących w każdym z Państw Członkowskich.”

34) Artykuł 123 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 123

W celu poprawy możliwości zatrudniania pracowników w ramach rynku wewnętrznego i przyczyniania się w ten sposób do podniesienia poziomu życia, ustanawia się, zgodnie z poniższymi postanowieniami, Europejski Fundusz Społeczny; dąży on do ułatwienia zatrudniania pracowników i zwiększania ich mobilności geograficznej i zawodowej wewnątrz Wspólnoty, jak również do ułatwienia im dostosowania się do zmian w przemyśle i systemach produkcyjnych, zwłaszcza przez kształcenie zawodowe i przekwalifikowanie.”

35) Artykuł 125 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 125

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, podejmuje decyzje wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.”

36) Artykuły 126, 127 i 128 otrzymują brzmienie:

„Rozdział 3
Edukacja, kształcenie zawodowe i młodzież

Artykuł 126

1. Wspólnota przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność Państw Członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową.

2. Działanie Wspólnoty zmierza do:

- rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji, zwłaszcza przez nauczanie i upowszechnianie języków Państw Członkowskich;
- sprzyjania mobilności studentów i nauczycieli, między innymi poprzez zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów;
- promowania współpracy między instytucjami edukacyjnymi;
- rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów edukacyjnych Państw Członkowskich;

- sprzyjania rozwojowi wymiany młodzieży i wymiany instruktorów społeczno-oświatowych;
 - popieranie rozwoju kształcenia na odległość.
3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie edukacji, zwłaszcza z Radą Europy.
4. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:
- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów;
 - zalecenia, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

Artykuł 127

1. Wspólnota urzeczywistnia politykę kształcenia zawodowego, która wspiera i uzupełnia działanie Państw Członkowskich, w pełni szanując odpowiedzialność Państw Członkowskich za treść i organizację kształcenia zawodowego.
2. Działanie Wspólnoty zmierza do:
- ułatwienia przystosowania się do zmian w przemyśle, zwłaszcza przez kształcenie zawodowe i przekwalifikowanie;
 - poprawy kształcenia zawodowego wstępnego i ustawicznego w celu ułatwienia integracji zawodowej i reintegracji z rynkiem pracy;
 - ułatwienia dostępu do kształcenia zawodowego i sprzyjania mobilności instruktorów i kształcących się, a zwłaszcza młodzieży;
 - pobudzania współpracy w dziedzinie kształcenia między instytucjami edukacyjnymi lub kształcenia zawodowego a przedsiębiorstwami;
 - rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów kształcenia Państw Członkowskich.
3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kształcenia zawodowego.
4. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów, przyjmuje środki przyczyniające się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich.”

37) Dodaje się następujący tekst:

„TYTUŁ IX KULTURA

Artykuł 128

1. Wspólnota przyczynia się do rozkwitu kultur Państw Członkowskich w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego.

2. Działanie Wspólnoty zmierza do zachęcenia do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, do wspierania i uzupełniania ich działań w następujących dziedzinach:

- pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury i historii narodów europejskich;
- zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim;
- niehandlowej wymiany kulturalnej;
- twórczości artystycznej i literackiej włącznie z sektorem audiowizualnym.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kultury, zwłaszcza z Radą Europy.

4. Wspólnota uwzględnia aspekty kulturalne w swoim działaniu na podstawie innych postanowień niniejszego Traktatu.

5. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:

- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Regionów. Rada stanowi jednomyślnie w toku całej procedury określonej w artykule 189b;
- zalecenia, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji.”

38) Tytuły IV, V, VI i VII otrzymują brzmienie:

„TYTUŁ X
ZDROWIE PUBLICZNE

Artykuł 129

1. Wspólnota przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony ludzkiego zdrowia, poprzez zachęcanie do współpracy między Państwami Członkowskimi i, jeśli jest to konieczne, wspiera ich działania.

Działanie Wspólnoty ma na celu zapobieganie chorobom, zwłaszcza epidemiom, w tym uzależnieniom od narkotyków, poprzez wspieranie badań nad ich przyczynami, sposobami ich rozprzestrzeniania się oraz zapobiegania im, jak również informacji i edukacji zdrowotnej.

Wymogi ochrony zdrowia stanowią część składową pozostałych polityk Wspólnoty.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, koordynują między sobą własne polityki i programy w dziedzinach określonych w ustępie 1. Komisja może podjąć, w ścisłym kontakcie z Państwami Członkowskimi, każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie zdrowia publicznego.

4. Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w niniejszym artykule, Rada przyjmuje:

- środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów;
- zalecenia, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

TYTUŁ XI OCHRONA KONSUMENTÓW

Artykuł 129a

1. Wspólnota przyczynia się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, poprzez:

- a) środki, które przyjmuje na podstawie artykułu 100a w ramach urzeczywistniania rynku wewnętrznego;
- b) działanie szczególne, wspierające i uzupełniające politykę realizowaną przez Państwa Członkowskie w celu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i interesów ekonomicznych konsumentów oraz zapewnienia im odpowiedniej informacji.

2. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, przyjmuje środki określone w ustępie 1 litera b).

3. Środki przyjęte na podstawie ustępu 2 nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Środki te muszą być zgodne z niniejszym Traktatem. Są one notyfikowane Komisji.

TYTUŁ XII SIECI TRANSEUROPEJSKIE

Artykuł 129b

1. Aby pomóc osiągnąć cele określone w artykułach 7a i 130a oraz umożliwić obywatelom Unii, podmiotom gospodarczym, wspólnotom regionalnym i lokalnym pełne czerpanie korzyści z ustanowienia obszaru bez granic wewnętrznych, Wspólnota przyczynia się do ustanowienia i rozwoju sieci transeuropejskich w infrastrukturach transportu, telekomunikacji i energetyki.

2. W ramach systemu wolnych i konkurencyjnych rynków działanie Wspólnoty zmierza do sprzyjania wzajemnym połączeniom oraz interoperacyjności sieci krajowych, jak również dostępowi do tych sieci. Uwzględnia ona w szczególności potrzebę łączenia wysp, regionów zamkniętych i peryferyjnych z centralnymi regionami Wspólnoty.

Artykuł 129c

1. Aby osiągnąć cele określone w artykule 129b, Wspólnota:

- ustanawia zbiór wytycznych obejmujących cele, priorytety i ogólne kierunki działań przewidzianych w dziedzinie sieci transeuropejskich; wytyczne te wskazują projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania;
- urzeczywistnia każdy środek, który może się okazać niezbędny do zapewnienia współdziałania między sieciami, w szczególności w dziedzinie normalizacji technicznej;
- może wspierać wysiłki finansowe związane z projektami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania, finansowanymi przez Państwa Członkowskie, i wskazanymi w ramach wytycznych określonych w pierwszym myślniku, w szczególności poprzez analizy możliwości wykonania, gwarancje kredytowe lub bonifikaty oprocentowania; Wspólnota może się również przyczyniać do finansowania, za pośrednictwem Funduszu Spójności utworzonego nie później niż 31 grudnia 1993 roku zgodnie z artykułem 130d, poszczególnych projektów w Państwach Członkowskich w dziedzinie infrastruktury transportu.

Działania Wspólnoty biorą pod uwagę potencjalną efektywność gospodarczą projektów.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, koordynują między sobą polityki prowadzone na poziomie krajowym, które mogą mieć znaczący wpływ na realizację celów określonych w artykule 129b. Komisja może podjąć, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota może zdecydować o współpracy z państwami trzecimi w celu wsparcia projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz zapewnienia współdziałania między sieciami.

Artykuł 129d

Wytyczne i inne środki określone w artykule 129c ustęp 1 są przyjmowane przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

Wytyczne i projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, które dotyczą terytorium jakiegoś Państwa Członkowskiego, wymagają zgody tego Państwa.

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, podejmuje inne środki określone w artykule 129c ustęp 1.

TYTUŁ XIII PRZEMYSŁ

Artykuł 130

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie czuwają nad zapewnieniem warunków niezbędnych dla konkurencyjności przemysłu Wspólnoty.

W tym celu, zgodnie z systemem wolnych i konkurencyjnych rynków, ich działania zmierzają do:

- przyspieszania dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych;
- wspierania środowiska sprzyjającego inicjatywom i rozwojowi przedsiębiorstw w całej Wspólnocie, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw;
- wspierania środowiska sprzyjającego współpracy między przedsiębiorstwami;
- sprzyjania lepszemu wykorzystaniu potencjału przemysłowego polityk innowacyjnych, badań i rozwoju technologicznego.

2. Państwa Członkowskie, w powiązaniu z Komisją, konsultują się wzajemnie oraz, w miarę potrzeby, koordynują swoje działania. Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia tej koordynacji.

3. Wspólnota przyczynia się do osiągania celów określonych w ustępie 1 przez polityki i działania, które prowadzi na podstawie innych postanowień niniejszego Traktatu. Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, może zdecydować o szczegółowych środkach przeznaczonych na wsparcie działań podjętych przez Państwa Członkowskie służących osiągnięciu celów określonych w ustępie 1.

Niniejszy tytuł nie stanowi podstawy do wprowadzenia przez Wspólnotę jakiegokolwiek środka, który mógłby prowadzić do zakłócenia konkurencji.

TYTUŁ XIV SPÓJNOŚĆ GOSPODARCZA I SPOŁECZNA

Artykuł 130a

W celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Wspólnoty, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej i społecznej.

W szczególności Wspólnota zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, w tym stref wiejskich.

Artykuł 130b

Państwa Członkowskie prowadzą swoje polityki gospodarcze i koordynują je w taki sposób, aby osiągnąć także cele określone w artykule 130a. Przy formułowaniu i urzeczywistnianiu polityk i działań Wspólnoty oraz przy urzeczywistnieniu rynku wewnętrznego bierze się pod uwagę cele określone w artykule 130a i przyczynia się do ich realizacji. Wspólnota wspiera także osiąganie tych celów przez działania, które podejmuje za pośrednictwem funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innych istniejących instrumentów finansowych.

Co trzy lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie w sprawie postępów w urzeczywistnianiu spójności gospodarczej i społecznej oraz w sprawie sposobu, w jaki różne środki przewidziane w niniejszym artykule przyczyniły się do tego. Sprawozdanie to zawiera, w odpowiednim przypadku, stosowne propozycje.

Jeśli działania szczególne okażą się niezbędne poza funduszami i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych polityk Wspólnoty, działania takie mogą być przyjmowane przez Radę, stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

Artykuł 130c

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych.

Artykuł 130d

Bez uszczerbku dla artykułu 130e Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, określa zadania, cele priorytetowe oraz organizację funduszy strukturalnych, co może obejmować grupowanie funduszy. Rada, stanowiąc według tej samej procedury, określa również ogólne zasady mające do nich zastosowanie, jak również przepisy niezbędne do zapewnienia ich skuteczności oraz koordynacji funduszy między sobą i z innymi istniejącymi instrumentami finansowymi.

Rada, stanowiąc zgodnie z tą samą procedurą, ustanowi przed 31 grudnia 1993 roku Fundusz Spójności, aby wspierał finansowo projekty w dziedzinach środowiska naturalnego i sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportowej.

Artykuł 130e

Decyzje wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są podejmowane przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji oraz Europejskiego Funduszu Społecznego stosuje się w dalszym ciągu odpowiednio artykuły 43 i 125.

TYTUŁ XV BADANIA I ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY

Artykuł 130f

1. Wspólnota ma na celu wzmocnienie podstaw naukowych i technologicznych przemysłu Wspólnoty i sprzyjanie zwiększaniu jego międzynarodowej konkurencyjności, przy jednoczesnym promowaniu działalności badawczej uznanej za niezbędną na mocy innych rozdziałów niniejszego Traktatu.
2. W tym celu sprzyja ona w całej Wspólnocie przedsiębiorstwom, w tym małym i średnim przedsiębiorstwom, ośrodkom badawczym i uniwersytetom w ich wysiłkach badawczych i rozwoju technologicznym wysokiej jakości; wspiera ich wysiłki w zakresie wzajemnej współpracy, zmierzając w szczególności do umożliwienia przedsiębiorstwom pełnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego, zwłaszcza poprzez otwarcie krajowych rynków zamówień publicznych, określanie wspólnych norm i usuwanie przeszkód prawnych i fiskalnych tej współpracy.
3. O wszelkich działaniach Wspólnoty podejmowanych na podstawie niniejszego Traktatu w zakresie badań i rozwoju technologicznego, w tym o projektach demonstracyjnych, decyduje się oraz urzeczywistnia się je zgodnie z postanowieniami niniejszego tytułu.

Artykuł 130g

W dążeniu do osiągnięcia tych celów Wspólnota prowadzi następujące działania, które stanowią uzupełnienie działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie:

- a) wykonywanie programów badań, rozwoju technologicznego i pokazowych, wraz z promowaniem współpracy z przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczymi i uniwersytetami oraz między nimi;
- b) popieranie współpracy w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i pokazów z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;
- c) upowszechnianie i optymalizację wyników działań w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i pokazów;
- d) stymulowanie kształcenia i mobilności naukowców we Wspólnocie.

Artykuł 130h

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie koordynują swoje działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego, tak aby zapewnić wzajemną spójność polityk krajowych i polityki wspólnotowej.
2. W ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia koordynacji określonej w ustępie 1.

Artykuł 130i

1. Wieloletni program ramowy określający wszystkie działania Wspólnoty jest uchwalany przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym. Rada stanowi jednomyślnie w toku całej procedury określonej w artykule 189b.

Program ramowy:

- ustala naukowe i technologiczne cele, które mają być osiągnięte przez działania przewidziane w artykule 130g oraz priorytety, które się z nimi wiążą;

- wskazuje ogólne kierunki tych działań;
- ustala ogólną maksymalną kwotę oraz szczegółowe zasady współuczestnictwa finansowego Wspólnoty w programie ramowym, jak również odpowiednie udziały w każdym z przewidywanych działań.

2. Program ramowy jest dostosowywany lub uzupełniany w zależności od rozwoju sytuacji.

3. Program ramowy jest urzeczywistniany poprzez programy szczegółowe przygotowywane w ramach każdego działania. Każdy program szczegółowy określa szczegółowe zasady jego realizacji, ustala czas jego trwania i przewiduje środki uznane za niezbędne. Suma kwot uznanych za niezbędne, ustalona przez programy szczegółowe, nie może przekroczyć ogólnej maksymalnej kwoty ustalonej dla programu ramowego i dla każdego działania.

4. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała programy szczegółowe.

Artykuł 130j

W celu urzeczywistnienia wieloletniego programu ramowego Rada:

- określa zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uniwersytetów;
- określa zasady dotyczące upowszechniania wyników badań.

Artykuł 130k

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego mogą zostać podjęte decyzje o programach uzupełniających, w których uczestniczą tylko niektóre Państwa Członkowskie, które finansują je, z zastrzeżeniem ewentualnego współuczestnictwa Wspólnoty.

Rada uchwała zasady mające zastosowanie do programów uzupełniających, zwłaszcza w odniesieniu do upowszechniania wiedzy i dostępu innych Państw Członkowskich.

Artykuł 130l

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć, za zgodą zainteresowanych Państw Członkowskich, udział w programach badawczych i rozwojowych podjętych przez kilka Państw Członkowskich, w tym udział w strukturach stworzonych w celu wykonania tych programów.

Artykuł 130m

Przy urzeczywistnianiu wieloletniego programu ramowego Wspólnota może przewidzieć współpracę w dziedzinie wspólnotowych badań, rozwoju technologicznego i demonstracji z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące tej współpracy mogą być przedmiotem umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi; umowy te są negocjowane i zawierane zgodnie z artykułem 228.

Artykuł 130n

Wspólnota może tworzyć wspólne przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek inne struktury niezbędne do skutecznego wykonywania wspólnotowych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych.

Artykuł 130o

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykule 130n.

Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykułach 130j-130l. Przyjęcie programów uzupełniających wymaga zgody zainteresowanych Państw Członkowskich.

Artykuł 130p

Na początku każdego roku Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to zawiera zwłaszcza informację o działaniach w zakresie badań, rozwoju technologicznego oraz upowszechniania wyników w roku poprzednim oraz program pracy na rok bieżący.

TYTUŁ XVI ŚRODOWISKO NATURALNE

Artykuł 130r

1. Polityka Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego przyczynia się do osiągnięcia następujących celów:

- zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego;
- ochrony zdrowia ludzkiego;
- rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych;
- promowania środków na płaszczyźnie międzynarodowej, zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego.

2. Polityka Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego stawia sobie za cel wysoki poziom ochrony, z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Wspólnoty. Opiera się na zasadzie ostrożności oraz na zasadach działania zapobiegawczego, usuwania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”. Wymogi ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę przy ustalaniu i realizacji innych polityk Wspólnoty.

W tym kontekście środki harmonizujące odpowiadające tym wymogom obejmują, w odpowiednich przypadkach, klauzulę zabezpieczającą, która pozwala Państwom Członkowskim na podejmowanie, z pozagospodarczych względów związanych ze środowiskiem naturalnym, środków tymczasowych, podlegających wspólnotowej procedurze kontrolnej.

3. Przy opracowywaniu polityki w dziedzinie środowiska naturalnego Wspólnota uwzględnia:

- dostępne dane naukowo-techniczne;
- warunki środowiska naturalnego w różnych regionach Wspólnoty;
- potencjalne korzyści i koszty, które mogą wynikać z działania lub zaniechania działania;
- gospodarczy i społeczny rozwój Wspólnoty jako całości i zrównoważony rozwój jej regionów.

4. W zakresie swoich odpowiednich kompetencji Wspólnota i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Sposoby współpracy Wspólnoty mogą stanowić przedmiot umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi, negocjowanych i zawieranych zgodnie z artykułem 228.

Poprzedzający akapit nie narusza kompetencji Państw Członkowskich do negocjowania w organach międzynarodowych i zawierania umów międzynarodowych.

Artykuł 130s

1. Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, decyduje o działaniu służącym osiągnięciu celów określonych w artykule 130r, które ma być podjęte przez Wspólnotę.

2. Na zasadzie odstępstwa od procedury decyzyjnej przewidzianej w ustępie 1 i bez uszczerbku dla artykułu 100a Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała:

- przepisy przede wszystkim o charakterze fiskalnym;
- środki dotyczące zagospodarowania przestrzennego, przeznaczenia gruntów, z wyjątkiem kwestii zarządzania odpadami i środków o charakterze ogólnym, jak również zarządzania zasobami wodnymi;
- środki wpływające znacząco na wybór Państwa Członkowskiego między różnymi źródłami energii i ogólną strukturę jego zaopatrzenia w energię.

Rada, stanowiąc na warunkach przewidzianych w poprzednim akapicie, może określić te kwestie, o których mowa w niniejszym ustępie, co do których decyzje powinny być podejmowane większością kwalifikowaną.

3. W innych dziedzinach ogólne programy działania określające cele priorytetowe, które mają być osiągnięte, uchwalane są przez Radę, stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

Rada, stanowiąc na warunkach przewidzianych w ustępie 1 lub ustępie 2, zależnie od przypadku, przyjmuje środki niezbędne do urzeczywistnienia tych programów.

4. Bez uszczerbku dla niektórych środków mających charakter wspólnotowy, Państwa Członkowskie finansują i wykonują politykę w zakresie środowiska naturalnego.

5. Bez uszczerbku dla zasady, iż zanieczyszczający płaci, gdy środek oparty na ustępie 1 niesie ze sobą koszty uznane za nieproporcjonalne dla władz publicznych Państwa Członkowskiego, Rada ustanawia, w akcie dotyczącym przyjęcia takiego środka, właściwe przepisy w formie:

- tymczasowych derogacji i/lub
- wsparcia finansowego z Funduszu Spójności utworzonego nie później niż 31 grudnia 1993 roku, zgodnie z artykułem 161.

Artykuł 130t

Środki ochronne przyjęte na podstawie artykułu 130s nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Środki te muszą być zgodne z niniejszym Traktatem. Są one notyfikowane Komisji.

TYTUŁ XVII

WSPÓLPRACA NA RZECZ ROZWOJU

Artykuł 130u

1. Polityka Wspólnoty w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju, stanowiąc uzupełnienie polityk realizowanych przez Państwa Członkowskie, sprzyja:

- trwałemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu krajów rozwijających się, a w szczególności najmniej uprzywilejowanym spośród nich;

- harmonijnemu i stopniowemu włączaniu krajów rozwijających się do gospodarki światowej;
- walce z ubóstwem w krajach rozwijających się.

2. Polityka Wspólnoty w tej sferze przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu rozwoju i wzmocnienia demokracji i zasady państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Wspólnota i Państwa Członkowskie szanują zobowiązania i uwzględniają cele, na które wyraziły zgodę w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych kompetentnych organizacji międzynarodowych.

Artykuł 130v

Przy wykonywaniu polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Wspólnota bierze pod uwagę cele określone w artykule 130u.

Artykuł 130w

1. Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c, przyjmuje środki niezbędne do osiągnięcia celów określonych w artykule 130u. Środki takie mogą przyjąć postać programów wieloletnich.

2. Europejski Bank Inwestycyjny przyczynia się, na warunkach przewidzianych w jego Statucie, do realizacji środków określonych w ustępie 1.

3. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają wpływu na współpracę z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku w ramach konwencji AKP-EWG.

Artykuł 130x

1. Wspólnota i Państwa Członkowskie koordynują swoje polityki w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju i konsultują się wzajemnie co do swych programów pomocy, w tym w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych. Mogą one podejmować wspólne działania. Państwa Członkowskie w razie potrzeby przyczyniają się do wykonania programów pomocy Wspólnoty.

2. Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia koordynacji określonej w ustępie 1.

Artykuł 130y

W zakresie swoich odpowiednich kompetencji Wspólnota i Państwa Członkowskie współpracują z państwami trzecimi i kompetentnymi organizacjami międzynarodowymi. Sposoby współpracy Wspólnoty mogą stanowić przedmiot umów między Wspólnotą i zainteresowanymi stronami trzecimi, które są negocjowane i zawierane zgodnie z artykułem 228.

Poprzedzający akapit nie narusza kompetencji Państw Członkowskich do negocjowania w organach międzynarodowych i zawierania umów międzynarodowych.”

E - W części piątej „Instytucje Wspólnoty”:

39) Artykuł 137 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 137

Parlament Europejski, złożony z przedstawicieli narodów państw należących do Wspólnoty, wykonuje uprawnienia przyznane mu niniejszym Traktatem.”

40) Ustęp 3 artykułu 138 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekty mające na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednogłośnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

41) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 138a

Partie polityczne na poziomie europejskim są ważnym czynnikiem integracji w ramach Unii. Przyczyniają się one do kształtowania świadomości europejskiej i wyrażania woli politycznej obywateli Unii.

Artykuł 138b

W zakresie, w jakim przewiduje to niniejszy Traktat, Parlament Europejski uczestniczy w procesie prowadzącym do przyjęcia aktów wspólnotowych, poprzez wykonywanie swych uprawnień w ramach procedur określonych w artykułach 189b i 189c, jak również poprzez udzielanie zgody lub wydawanie opinii doradczych.

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędny w celu wykonania niniejszego Traktatu.

Artykuł 138c

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 138d

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim, mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 138e

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.

42) W drugim akapicie artykułu 144 dodaje się następujące zdanie:

„W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

43) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 146

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Funkcję przewodniczącego sprawuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;
- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.”

44) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 147

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.”

45) Uchyła się artykuł 149.

46) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 151

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

47) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 154

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

48) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 156

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Artykuł 157

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego Państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą, podczas pełnienia ich funkcji, wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczystie zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji, Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 160, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 158

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 144.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować na przewodniczącego Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 159

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia kadencji przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 158 ustęp 2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 160, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 160

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 161

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 162

1. Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

2. Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.

Artykuł 163

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 157.

Posiedzenia Komisji mogą ważne odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

49) Artykuł 165 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 165

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów, bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygania niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych gdy Państwo Członkowskie lub instytucja Wspólnoty, które są stroną w postępowaniu, tego zażądają.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 167.”

50) Artykuł 168a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 168a

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 177.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustupający członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

51) Artykuł 171 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 171

1. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które na nim ciążyą na mocy niniejszego Traktatu, Państwo to jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

2. Jeśli Komisja uzna, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło takich środków, wydaje, po umożliwieniu temu Państwu przedstawienia uwag, uzasadnioną opinię precyzującą punkty, w których to Państwo Członkowskie nie zastosowało się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Czyniąc to, wskazuje ona wysokość ryczałtu lub kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, jaką uzna za odpowiednią do okoliczności.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć ryczałt lub karę pieniężną.

Procedura ta nie narusza artykułu 170.”

52) Artykuł 172 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 172

Rozporządzenia uchwalone wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, i przez Radę, na mocy postanowień niniejszego Traktatu, mogą przyznać Trybunałowi Sprawiedliwości nieograniczone prawo orzekania w odniesieniu do sankcji przewidzianych w tych rozporządzeniach.”

53) Artykuł 173 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 173

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów uchwalonych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, aktów Rady, Komisji i EBC, innych niż zalecenia i opinie, oraz aktów Parlamentu Europejskiego zmierzających do wywarcia skutków prawnych wobec podmiotów trzecich.

W tym celu Trybunał jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwo Członkowskie, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem lub nadużycia władzy.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski i przez EBC zmierzających do zapewnienia ochrony ich prerogatyw.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na tych samych warunkach, skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.”

54) Artykuł 175 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 175

Jeśli Parlament Europejski, Rada lub Komisja, z naruszeniem niniejszego Traktatu, zaniechają działania, Państwa Członkowskie i inne instytucje Wspólnoty mogą wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości w celu stwierdzenia tego naruszenia.

Skarga ta jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy dana instytucja została uprzednio wezwana do działania. Jeśli w terminie dwóch miesięcy od tego wezwania instytucja nie zajęła stanowiska, skarga może być wniesiona w ciągu następujących dwóch miesięcy.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach określonych w poprzednich akapitach, stawiając zarzut jednej z instytucji Wspólnoty, iż zaniechała wydania aktu skierowanego do niej, innego niż zalecenie lub opinia.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania, na tych samych warunkach, w zakresie skarg wniesionych przez EBC w dziedzinach podlegających jego kompetencji lub wniesionych przeciwko niemu.”

55) Artykuł 176 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 176

W przypadku orzeczenia o nieważności aktu przyjętego przez instytucję lub instytucje lub stwierdzenia, iż zaniechanie przez nie działania jest sprzeczne z niniejszym Traktatem, są one zobowiązane do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Zobowiązanie to nie narusza zobowiązania, jakie może wyniknąć z zastosowania artykułu 215 akapit drugi.

Niniejszy artykuł stosuje się również do EBC.”

56) Artykuł 177 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 177

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym:

- a) o wykładni niniejszego Traktatu;
- b) o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty i EBC;
- c) o wykładni statutów organów utworzonych aktem Radę, gdy te statuty to przewidują.

W przypadku gdy pytanie z tym związane jest podniesione przed sądem jednego z Państw Członkowskich, sąd ten może, jeśli uzna, że decyzja w tej kwestii jest niezbędna do wydania wyroku, zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o rozpatrzenie tego pytania.

W przypadku gdy takie pytanie jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, sąd ten jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.”

57) Artykuł 180 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 180

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania, w poniższych granicach, w sporach dotyczących:

- a) wykonywania zobowiązań Państw Członkowskich, wynikających ze Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie Rada Dyrektorów Banku ma uprawnienia przyznane Komisji przez artykuł 169;
- b) środków przyjętych przez Radę Gubernatorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie każde Państwo Członkowskie, Komisja i Rada Dyrektorów Banku mogą wnieść skargę na warunkach przewidzianych w artykule 173;

c) środków przyjętych przez Radę Dyrektorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Skargi na te środki mogą być wniesione, na warunkach określonych w artykule 173, tylko przez Państwa Członkowskie lub Komisję i jedynie w związku z naruszeniem procedur przewidzianych w artykule 21 ustępy 2 i 5-7 Statutu Banku;

d) wykonywania przez krajowe banki centralne zobowiązań wynikających z niniejszego Traktatu i Statutu ESBC. W tym zakresie Rada EBC dysponuje wobec krajowych banków centralnych uprawnieniami przyznanymi Komisji wobec Państw Członkowskich przez artykuł 169. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że krajowy bank centralny uchybił jednemu ze zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, bank ten jest zobowiązany podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.”

58) Artykuł 184 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 184

Bez względu na upływ terminu przewidzianego w artykule 173 akapit piąty, każda strona może, w postępowaniu dotyczącym rozporządzenia uchwalonego wspólnie przez Parlament Europejski i Radę lub rozporządzenia Rady, Komisji, lub EBC, podnieść zarzuty określone w artykule 173 akapit drugi, w celu powołania się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niemożność stosowania tego rozporządzenia.”

59) Dodaje się następującą sekcję:

„Sekcja 5
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 188a

Trybunał Obrachunkowy sprawuje kontrolę rachunków.

Artykuł 188b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.

2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które wchodzą lub wchodziły w swych krajach w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.

3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterej członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 188c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz należyte zarządzanie finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych jak i płatności rzeczywiście przekazanych Wspólnocie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku budżetowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne, bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe, przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może przedstawiać w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.”

60) Artykuł 189 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 189

W celu wykonania swych zadań oraz na warunkach przewidzianych w niniejszym Traktacie, Parlament Europejski wspólnie z Radą, Rada i Komisja uchwalają rozporządzenia i dyrektywy, podejmują decyzje, wydają zalecenia i opinie.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.”

61) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 189a

1. Jeśli, na mocy niniejszego Traktatu, Rada wydaje akt na wniosek Komisji, akt stanowiący zmianę projektu Rada może przyjąć wyłącznie jednomyślnie, z zastrzeżeniem artykułu 189b ustępy 4 i 5.

2. Dopóki Rada nie podjęła działań, Komisja może zmienić swój projekt w każdej chwili w toku procedur prowadzących do przyjęcia aktu wspólnotowego.

Artykuł 189b

1. W przypadku gdy w niniejszym Traktacie czyni się odwołanie do niniejszego artykułu w celu przyjęcia aktu, stosowana jest następująca procedura.

2. Komisja przedstawia projekt Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego, uchwała wspólne stanowisko. Wspólne stanowisko jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu. Rada informuje w pełni Parlament Europejski o powodach, które doprowadziły ją do uchwalenia wspólnego stanowiska. Komisja informuje w pełni Parlament Europejski o swoim stanowisku.

Jeśli w terminie trzech miesięcy od tego przekazania Parlament Europejski:

a) zatwierdzi wspólne stanowisko, to Rada ostatecznie uchwała akt, zgodnie z tym wspólnym stanowiskiem;

- b) nie wypowie się, to Rada uchwała akt, zgodnie z jej wspólnym stanowiskiem;
- c) wskaże bezwzględną większością głosów swoich członków zamiar odrzucenia wspólnego stanowiska, niezwłocznie informuje o tym Radę. Rada może zwołać posiedzenie komitetu pojednawczego, o którym mowa w ustępie 4, w celu wyjaśnienia jej dalszego stanowiska. Parlament Europejski następnie albo potwierdza, bezwzględną większością głosów swoich członków, odrzucenie wspólnego stanowiska i wówczas proponowany akt uważa się za nieprzyjęty, albo proponuje poprawki, zgodnie z literą d) niniejszego ustępu;
- d) zaproponuje większością bezwzględną swoich członków poprawki do wspólnego stanowiska, zmieniony tekst jest przesyłany do Rady i Komisji, która wydaje opinię w przedmiocie tych poprawek.
3. Jeśli w terminie trzech miesięcy od przekazania Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje wszystkie poprawki Parlamentu Europejskiego, zmienia odpowiednio swoje wspólne stanowisko i uchwała dany akt; jednakże, Rada stanowi jednomyślnie w sprawie poprawek zaopiniowanych negatywnie przez Komisję. Jeśli Rada nie przyjmie wszystkich poprawek, przewodniczący Rady w porozumieniu z przewodniczącym Parlamentu Europejskiego niezwłocznie zwołuje komitet pojednawczy.
4. Komitet pojednawczy, w którego skład wchodzi członkowie Rady lub ich przedstawiciele oraz taka sama liczba przedstawicieli Parlamentu Europejskiego, ma za zadanie doprowadzić do porozumienia w sprawie wspólnego projektu większością kwalifikowaną członków Rady lub ich przedstawicieli oraz większością głosów przedstawicieli Parlamentu Europejskiego. Komisja uczestniczy w pracach komitetu pojednawczego i podejmuje wszelkie niezbędne inicjatywy na rzecz zbliżenia stanowisk Parlamentu Europejskiego i Rady.
5. Jeśli w terminie sześciu tygodni od jego zwołania komitet pojednawczy zatwierdzi wspólny projekt, Parlament Europejski i Rada mają termin sześciu tygodni od tego zatwierdzenia na uchwalenie danego aktu zgodnie ze wspólnym projektem, jeśli chodzi o Parlament Europejski – bezwzględną większością oddanych głosów, a jeśli chodzi o Radę – większością kwalifikowaną. Jeżeli jedna z dwóch instytucji nie zatwierdzi proponowanego aktu, uważa się go za nieprzyjęty.
6. Jeżeli komitet pojednawczy nie zatwierdzi wspólnego projektu, proponowany akt uważa się za nieprzyjęty, o ile Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością w ciągu sześciu tygodni od upływu terminu przyznanego komitetowi pojednawczemu, potwierdzi wspólne stanowisko uzgodnione przed rozpoczęciem procedury pojednawczej, w miarę możliwości z poprawkami proponowanymi przez Parlament Europejski. W tym przypadku dany akt zostaje ostatecznie uchwalony, o ile Parlament Europejski, w ciągu sześciu tygodni od dnia potwierdzenia przez Radę, nie odrzuci tekstu bezwzględną większością głosów swoich członków, w którym to przypadku proponowany akt uważa się za nieprzyjęty.
7. Terminy trzech miesięcy i sześciu tygodni przewidziane w niniejszym artykule przedłuża się najwyżej, odpowiednio, o miesiąc i o dwa tygodnie, za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego i Rady. Okres trzech miesięcy określony w ustępie 2 przedłuża się automatycznie o dwa miesiące, w przypadkach, w których ma zastosowanie ustęp 2 litera c).
8. Zakres zastosowania procedury przewidzianej niniejszym artykułem może zostać rozszerzony, zgodnie z procedurą przewidzianą artykułem N ustęp 22 Traktatu o Unii Europejskiej, na podstawie sprawozdania złożonego Radzie przez Komisję najpóźniej w roku 1996.

Artykuł 189c

W przypadku gdy w niniejszym Traktacie czyni się odwołanie do niniejszego artykułu w celu przyjęcia aktu, stosowana jest następująca procedura:

- a) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego, uchwała wspólne stanowisko;

- b) wspólne stanowisko Rady jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu. Rada i Komisja w pełni informują Parlament Europejski o powodach, które doprowadziły Radę do przyjęcia wspólnego stanowiska, jak również o stanowisku Komisji.

Jeśli w terminie trzech miesięcy od przekazania wspólnego stanowiska Parlament Europejski zatwierdzi je lub jeśli nie wypowie się w tym terminie, Rada ostatecznie uchwała akt, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem;

- c) Parlament Europejski, w terminie trzech miesięcy wymienionym w punkcie b), może bezwzględną większością głosów swoich członków zaproponować poprawki we wspólnym stanowisku Rady. Może również, taką samą większością, odrzucić wspólne stanowisko Rady. Wynik głosowania jest przesyłany Radzie i Komisji.

Jeśli Parlament Europejski odrzucił wspólne stanowisko Rady, Rada może stanowić w drugim czytaniu wyłącznie jednomyślnie.

- d) Komisja ponownie rozpatruje, w terminie jednego miesiąca, projekt, na podstawie którego Rada uchwaliła wspólne stanowisko, biorąc pod uwagę poprawki proponowane przez Parlament Europejski.

Komisja przesyła Radzie, w tym samym czasie co swój powtórnie rozpatrzony projekt, poprawki Parlamentu

Europejskiego, których nie uwzględniła, wyrażając swoją opinię w tym przedmiocie. Rada może przyjąć te poprawki jednomyślnie.

- e) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyjmuje projekt powtórnie rozpatrzony przez Komisję.

Rada może zmienić projekt powtórnie rozpatrzony przez Komisję wyłącznie jednomyślnie:

- f) w przypadkach określonych w literach c), d) i e) Rada jest zobowiązana stanowić w terminie trzech miesięcy. W przypadku braku decyzji w tym terminie, wniosek Komisji uważa się za nieprzyjęty.

- g) okresy określone w literach b) i f) mogą być przedłużone za wspólnym porozumieniem między Radą i Parlamentem Europejskim najwyżej o miesiąc.”

62) Artykuł 190 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 190

Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę, jak również takie akty przyjęte przez Radę albo Komisję, są uzasadniane i odnoszą się do wniosków lub opinii, które były wymagane zgodnie z niniejszym Traktatem.”

63) Artykuł 191 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 191

1. Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule 189b są podpisywane przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i przewodniczącego Rady oraz publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Wchodzą one w życie z dniem w nich określonym lub, w jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.

2. Rozporządzenia Rady i Komisji, jak również dyrektywy tych instytucji, które są skierowane do wszystkich Państw Członkowskich, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Wchodzą one w życie z dniem w nich określonym lub, przy jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.

3. Inne dyrektywy, jak również decyzje są notyfikowane ich adresatom i stają się skuteczne wraz z tą notyfikacją.

64) Artykuł 194 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 194

Liczbę członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ustala się następująco:

Belgia	:
	‘
	‘
Dania	(
Niemcy	‘
	‘
	‘
Grecja	:
	‘
	‘
Hiszpania	‘
	‘
	‘
Francja	‘
	‘
	‘
Irlandia	(
Włochy	‘
	‘
	‘
Luksemburg	(
Niderlandy	:
	‘
	‘
Portugalia	:
	‘
	‘
Zjednoczone Królestwo	‘
	‘

Członkowie Komitetu są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa diety członków Komitetu.”

65) Artykuł 196 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 196

Komitet wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej”.

66) Artykuł 198 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 198

Komitet jest obowiązkowo konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Może być konsultowany przez te instytucje, w przypadkach gdy uznają to za stosowne. Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy, w przypadkach gdy uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

Opinia Komitetu i opinia sekcji wyspecjalizowanej, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

67) Dodaje się następujący rozdział:

„ROZDZIAŁ 4
Komitet Regionów

Artykuł 198a

Ustanawia się komitet o charakterze doradczym, składający się z przedstawicieli wspólnot regionalnych i lokalnych, zwany dalej „Komitetem Regionów”.

Liczbę członków Komitetu Regionów ustala się następująco:

Belgia	:
	~
Dania	(
Niemcy	~
	~
Grecja	:
	~
Hiszpania	~
	:
Francja	~
	~
Irlandia	(
Włochy	~
	~
Luksemburg	(
Niderlandy	:
	~
Portugalia	:
	~
Zjednoczone Królestwo	~
	~

Członkowie Komitetu oraz w równej liczbie zastępcy członków są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie, na wniosek odpowiednich Państw Członkowskich. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie są wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Artykuł 198b

Komitet Regionów wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny i przedkłada go Radzie do jednomyślnego zatwierdzenia.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego, na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej.

Artykuł 198c

Komitet Regionów jest konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz we wszelkich innych przypadkach, gdy jedna z tych dwóch instytucji uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

W przypadku gdy Komitet Ekonomiczno-Społeczny jest konsultowany na mocy artykułu 198, Komitet Regionów jest informowany przez Radę lub Komisję o żądaniu wydania opinii. Komitet Regionów może, jeśli uzna, że wchodzi w grę specyficzne interesy regionalne, wydać opinię w tym przedmiocie.

Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy, w przypadkach gdy uzna to za stosowne.

Opinia Komitetu, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

68) Dodaje się następujące rozdziały:

„Rozdział 5
Europejski Bank Inwestycyjny

Artykuł 198d

Europejski Bank Inwestycyjny ma osobowość prawną.

Członkami Europejskiego Banku Inwestycyjnego są Państwa Członkowskie.

Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego stanowi przedmiot protokołu załączonego do niniejszego Traktatu.

Artykuł 198e

Zadaniem Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest przyczynianie się, poprzez odwołanie się do rynku kapitałowego i zasobów własnych, do zrównoważonego i stałego rozwoju wspólnego rynku w interesie Wspólnoty. W tym celu Bank, nie dążąc do osiągnięcia zysków, udziela pożyczek i gwarancji, które sprzyjają finansowaniu poniższych projektów we wszystkich sektorach gospodarki:

- a) projektów zmierzających do rozwoju regionów mniej rozwiniętych;
- b) projektów modernizacji lub przekształcania przedsiębiorstw lub tworzenia nowych dziedzin działalności, wynikających ze stopniowego ustanawiania wspólnego rynku, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich;
- c) projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania kilku Państw Członkowskich, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich.

Wykonując swoje zadanie Bank ułatwia finansowanie programów inwestycyjnych w powiązaniu z pomocą funduszy strukturalnych i innych instrumentów finansowych Wspólnoty.”

69) Artykuł 199 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 199

Wszystkie dochody i wydatki Wspólnoty, w tym dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego, powinny stanowić przedmiot preliminarza na każdy rok budżetowy i być wpisane do budżetu.

Wydatki administracyjne wynikłe dla instytucji w związku z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej dotyczącymi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy w dziedzinach wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych obciążają budżet. Wydatki operacyjne wynikłe w związku z wprowadzaniem w życie tych postanowień mogą, na warunkach w nich określonych, obciążać budżet.

Budżet powinien być zrównoważony w odniesieniu do dochodów i wydatków.”

70) Uchyla się artykuł 200.

71) Artykuł 201 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 201

Bez uszczerbku dla innych dochodów, budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych.

Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwała przepisy dotyczące systemu zasobów własnych Wspólnoty, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

72) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 201a

W celu zapewnienia dyscypliny budżetowej Komisja nie przedkłada projektu aktu wspólnotowego, nie zmienia swych projektów i nie przyjmuje środków wykonawczych, które mogą mieć odczuwalny wpływ na budżet, bez zagwarantowania, że taki projekt lub środek może być sfinansowany w granicach zasobów własnych Wspólnoty, wynikających z przepisów ustanowionych przez Radę na mocy artykułu 201.”

73) Artykuł 205 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 205

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 209, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanego środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu swych własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 209, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

74) Artykuł 206 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 206

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 205a, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium przyjętem przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

75) Uchyla się artykuły 206a i 206b.

76) Artykuł 209 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 209

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

- a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;
- b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;
- c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

77) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 209a

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z pomocą Komisji ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.”

78) Artykuł 215 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 215

Odpowiedzialność umowna Wspólnoty podlega prawu właściwemu dla danej umowy.

W dziedzinie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnota powinna naprawić, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw Państw Członkowskich, szkody wyrządzone przez jej instytucje lub jej pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

Poprzedni akapit stosuje się na tych samych zasadach do szkód spowodowanych przez EBC lub jego pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Wspólnoty określają przepisy ich regulaminu pracowniczego lub mających zastosowanie warunków zatrudnienia.”

79) W artykule 227 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do francuskich departamentów zamorskich ogólne i szczególne postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące:

- swobodnego przepływu towarów;
- rolnictwa, z wyjątkiem artykułu 40 ustęp 4;

- liberalizacji usług;
- reguł konkurencji;
- środków ochronnych przewidzianych w artykułach 109h, 109i oraz 226;
- instytucji,

mają zastosowanie od dnia wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Warunki stosowania innych postanowień niniejszego Traktatu ustala Rada w ciągu dwóch lat od wejściu w życie niniejszego Traktatu, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji.

Instytucje Wspólnoty, w ramach procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, w szczególności w artykule 226, czuwają nad umożliwieniem rozwoju gospodarczego i społecznego tych regionów.”;

b) ustęp 5 litera a) otrzymuje brzmienie:

„a) niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

80) Artykuł 228 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 228

1. W przypadku gdy postanowienia niniejszego Traktatu przewidują zawarcie umów między Wspólnotą a jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, Komisja przedstawia zalecenie Radzie, która ją upoważnia do rozpoczęcia niezbędnych rokowań. Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnymi komitetami wyznaczonymi przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

W wykonywaniu uprawnień przyznanych jej niniejszym ustępem Rada stanowi większością kwalifikowaną, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w drugim zdaniu ustępu 2, w których stanowi jednomyślnie.

2. Z zastrzeżeniem uprawnień przyznanych w tym zakresie Komisji, umowy są zawierane przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji. Rada stanowi jednomyślnie, gdy umowa dotyczy dziedziny, w której do przyjęcia przepisów wewnętrznych wymagana jest jednomyślność, jak również, gdy chodzi o umowy określone w artykule 238.

3. Rada zawiera umowy po konsultacji z Parlamentem Europejskim, z wyjątkiem umów określonych w artykule 113 ustęp 3, włącznie z przypadkami, gdy umowa dotyczy dziedziny, w której do przyjęcia wewnętrznych przepisów wymagana jest procedura określona w artykule 189b lub określona w artykule 189c. Parlament Europejski wyraża swoją opinię w terminie, który może ustalić Rada, stosownie do pilności sprawy. W przypadku braku opinii w tym terminie Rada może stanowić samodzielnie.

Na zasadzie odstępstwa od postanowień poprzedniego akapitu, umowy określone w artykule 238, inne umowy, które tworzą specyficzne ramy instytucjonalne poprzez organizację procedur współpracy, umowy mające istotne implikacje budżetowe dla Wspólnoty oraz umowy powodujące zmianę aktu przyjętego według procedury określonej w artykule 189b są zawierane po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Rada i Parlament Europejski mogą, w pilnych przypadkach, uzgodnić termin wyrażenia zgody.

4. Zawierając umowę, Rada może, na zasadzie odstępstwa od ustępu 2, upoważnić Komisję do zatwierdzania poprawek w imieniu Wspólnoty, gdy umowa przewiduje, że poprawki te powinny być przyjęte według procedury uproszczonej lub przez organ stworzony przez tę umowę; Rada może dołączyć do takiego upoważnienia pewne warunki specyficzne.

5. W przypadku gdy Rada zamierza zawrzeć umowę zmieniającą niniejszy Traktat, zmiany takie powinny być najpierw przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.

6. Rada, Komisja lub Państwo Członkowskie mogą zasięgać opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności przewidywanej umowy z postanowieniami niniejszego Traktatu. Jeśli opinia Trybunału Sprawiedliwości jest negatywna, umowa może wejść w życie wyłącznie na warunkach określonych w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.

7. Umowy zawarte zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule wiążą instytucje Wspólnoty oraz Państwa Członkowskie.”

81) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 228a

Jeżeli wspólne stanowisko lub wspólne działanie przyjęte na podstawie postanowień Traktatu o Unii Europejskiej dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa przewidują działanie Wspólnoty zmierzające do zerwania lub ograniczenia w części lub w całości stosunków gospodarczych z jednym lub większą liczbą państw trzecich, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, podejmuje niezbędne pilne środki.”

82) Artykuł 231 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 231

Wspólnota ustanawia ścisłą współpracę z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; szczegóły tej współpracy są ustalane za wspólnym porozumieniem.”

83) Uchyla się artykuły 236 i 237.

84) Artykuł 238 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 238

Wspólnota może zawrzeć z jednym lub większą liczbą państw lub organizacji międzynarodowych umowy tworzące stowarzyszenie charakteryzujące się wzajemnością praw i obowiązków, wspólnymi działaniami i szczególnymi procedurami.”

F - W Załączniku III:

85) Tytuł otrzymuje brzmienie:

„Lista transakcji niewidocznych, o których mowa w artykule 73h Traktatu”.

G - W Protokole w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego:

86) Odniesienia do artykułów 129 i 130 zastępuje się odniesieniami do artykułów 198d i 198e:

TYTUŁ III

Postanowienia zmieniające Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali

Artykuł H

W Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

1) Artykuł 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Instytucjami Wspólnoty są:

- WYSOKA WŁADZA (zwana dalej „Komisją”);
- WSPÓLNE ZGROMADZENIE (zwane dalej „Parlamentem Europejskim”);
- SPECJALNA RADA MINISTRÓW (zwana dalej „Radą”);
- TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI;
- TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Komisję wspiera Komitet Doradczy.”

2) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 9

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacjei których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego Państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą podczas pełnienia ich funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 12a, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 10

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 24.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować przewodniczącym Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 11

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 12

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana, na okres pozostający do zakończenia kadencji, przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 10 ustęp 2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 12a, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 12a

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go przymusowo zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 13

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 9.

Posiedzenia Komisji mogą ważnie odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków, jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

3) Artykuł 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Komisja dokonuje wszelkich ustaleń administracyjnych koniecznych do funkcjonowania jej służb.

Może ona powoływać komitety badawcze, w tym także komitet badań gospodarczych.

Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.”

4) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 17

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.”

5) W artykule 18 dodaje się następujący akapit:

„Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

6) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 20a

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędnym w celu realizacji niniejszego Traktatu.

Artykuł 20b

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 20c

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim, mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 20d

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.”

7) Ustęp 3 artykułu 21 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekt mający na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

8) Artykuł 24 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 24

Parlament Europejski na posiedzeniu publicznym rozpatruje ogólne sprawozdanie roczne przedstawione mu przez Komisję.

Jeżeli do Parlamentu Europejskiego wpłynie wniosek o wotum nieufności dla Komisji ze względu na jej działalność, może on głosować w sprawie tego wniosku najwcześniej trzy dni po jego złożeniu i wyłącznie w głosowaniu jawnym.

Jeżeli wniosek o wotum nieufności zostanie przyjęty większością dwóch trzecich oddanych głosów, reprezentującą większość członków Parlamentu Europejskiego, członkowie Komisji kolektywnie rezygnują ze swych funkcji. Załatwiają oni nadal sprawy bieżące do czasu ich zastąpienia zgodnie z

artykułem 10. W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

9) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 27

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Funkcję Przewodniczącego piastuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;

- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.

Artykuł 27a

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.

10) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 29

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

Artykuł 30

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

11) Artykuł 32 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 32

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygnięcia niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych na żądanie Państwa Członkowskiego lub instytucji Wspólnoty, które są stroną postępowania.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 32b.”

12) Artykuł 32d otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 32d

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 41.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją, Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustupający członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

13) Artykuł 33 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 33

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy w zakresie kontroli legalności decyzji i zaleceń Komisji, jeżeli skargę wniosło Państwo Członkowskie lub Rada, podnosząc zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem bądź nadużycia władzy. Trybunał Sprawiedliwości nie może jednak dokonywać oceny sytuacji wynikającej z faktów lub okoliczności natury gospodarczej, w świetle których Komisja podjęła decyzje lub wydała zalecenia, z wyjątkiem przypadków, w których zarzuca się Komisji, że nadużyła władzy lub w sposób oczywisty nie stosowała się do postanowień niniejszego Traktatu albo jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem.

Przedsiębiorstwa lub zrzeszenia wymienione w artykule 48 mogą na tych samych zasadach wszczynać postępowanie przeciwko decyzjom lub dotyczącym ich zaleceniom o charakterze indywidualnym albo przeciwko ogólnym decyzjom lub zaleceniom, w których, w ich opinii, nadużyto wobec nich władzy.

Skargi przewidziane w pierwszych dwóch akapitach niniejszego artykułu powinny być wniesione w terminie miesiąca, stosownie do przypadku, od daty publikacji lub notyfikowania decyzji lub zalecenia.

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski zmierzających do zapewnienia ochrony jego prerogatyw.”

14) Dodaje się następujące rozdziały:

„Tytuł V
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 45a

Trybunał Obrachunkowy sprawuje kontrolę rachunków.

Artykuł 45b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.
2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które wchodziły lub wchodziły w swych krajach w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.
3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterej członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem swych funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 45c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów stworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów, o których mowa w ustępie 1, i wydatków, o których mowa w tym ustępie, oraz finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych jak i płatności przekazanych Wspólnocie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku finansowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może w każdej chwili przedstawiać swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.

5. Trybunał Obrachunkowy sporządza także oddzielne, roczne sprawozdanie stwierdzające, czy księgowanie operacji innych niż wydatki i dochody wymienione w ustępie 1 i związane z nimi zarządzanie finansami przez Komisję dokonane było w sposób prawidłowy. Sporządza to sprawozdanie w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia roku budżetowego, którego dotyczy zestawienie rachunkowe, i przekazuje je Komisji i Radzie. Komisja przesyła je Parlamentowi Europejskiemu.”

15) Artykuł 78c otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78c

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 78h, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanych środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu jej własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 78h, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

16) Uchyla się artykuły 78e i 78f.

17) Artykuł 78g otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78g

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 78d, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium i przyjętym przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

18) Artykuł 78h otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 78h

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu administracyjnego oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;

b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;

c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

19) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 78i

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z pomocą Komisji ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.”

20) Artykuł 79 litera a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„a) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

21) Uchyła się artykuły 96 i 98.

TYTUŁ IV
Postanowienia zmieniające Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej

Artykuł I

W Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wprowadza się zmiany zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

1) Artykuł 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. Zadania powierzone Wspólnocie wykonują następujące instytucje:

- PARLAMENT EUROPEJSKI,
- RADA,
- KOMISJA,
- TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI,
- TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktatem.

2. Radę i Komisję wspomaga Komitet Ekonomiczno-Społeczny pełniący funkcje doradcze.”

2) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 107a

Parlament Europejski może, stanowiąc większością głosów swoich członków, żądać od Komisji przedłożenia wszelkich właściwych propozycji w kwestiach, co do których uważa on, że akt wspólnotowy jest niezbędny w celu realizacji niniejszego Traktatu.

Artykuł 107b

W ramach wykonywania swych zadań Parlament Europejski może, na żądanie jednej czwartej swoich członków, ustanowić tymczasową komisję śledczą do zbadania, bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych niniejszym Traktatem innym instytucjom lub organom, zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego, chyba że podnoszone fakty są rozpatrywane przez sąd i postępowanie sądowe nie jest zakończone.

Tymczasowa komisja śledcza kończy działalność wraz z przedłożeniem swojego sprawozdania.

Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonywania prawa kontroli są określane za wspólnym porozumieniem Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

Artykuł 107c

Wszyscy obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim mają prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio.

Artykuł 107d

1. Parlament Europejski mianuje Rzecznika Praw Obywatelskich, uprawnionego do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe.

Zgodnie ze swoimi zadaniami Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadza dochodzenia, które uważa za uzasadnione, bądź z inicjatywy własnej, bądź na podstawie skarg przedstawionych mu bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, chyba że podnoszone fakty są lub były przedmiotem postępowania sądowego. Gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdzi przypadek niewłaściwego administrowania, przekazuje sprawę do danej instytucji, która ma trzy miesiące, aby poinformować go o swoim stanowisku. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i danej instytucji. Osoba, która złożyła skargę, jest informowana o wyniku dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawia Parlamentowi Europejskiemu roczne sprawozdanie z wyników swoich dochodzeń.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest mianowany po każdych wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Rzecznik Praw Obywatelskich może być mianowany ponownie.

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich jest w pełni niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W wykonywaniu tej funkcji nie zwraca się o instrukcje ani ich nie przyjmuje od żadnego organu. Podczas trwania swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

4. Parlament Europejski, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.”

3) Ustęp 3 artykułu 108 otrzymuje brzmienie:

„3. Parlament Europejski opracowuje projekty mające na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

4) W drugim akapicie artykułu 114 dodaje się następujące zdanie:

„W takim przypadku mandat członków Komisji mianowanych na ich miejsce wygasa z dniem, w którym wygasłby mandat członków Komisji zobowiązanych do kolektywnej rezygnacji.”

5) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 116

W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu tego Państwa Członkowskiego.

Funkcję Przewodniczącego piastuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według następującego porządku:

- przez pierwszy cykl sześciu lat: Belgia, Dania, Niemcy, Grecja, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Zjednoczone Królestwo;

- przez następny cykl sześciu lat: Dania, Belgia, Grecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Irlandia, Niderlandy, Luksemburg, Zjednoczone Królestwo, Portugalia.

Artykuł 117

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.”

6) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 121

1. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli Państw Członkowskich odpowiada za przygotowanie prac Rady i wykonywanie zadań powierzonych mu przez Radę.

2. Radę wspomaga Sekretariat Generalny, działający pod kierunkiem sekretarza generalnego. Sekretarz generalny jest mianowany przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Rada decyduje o organizacji Sekretariatu Generalnego.

3. Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.”

7) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 123

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.”

8) Dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 125

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Artykuł 126

1. Komisja składa się z siedemnastu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

W skład Komisji wchodzi przynajmniej jeden obywatel Państwa Członkowskiego, ale liczba członków mających obywatelstwo tego samego państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 129, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 127

1. Członkowie Komisji są mianowani, zgodnie z procedurą określoną w ustępie 2, na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem, w odpowiednim przypadku, artykułu 114.

Ich mandat jest odnawialny.

2. Rządy Państw Członkowskich nominują za wspólnym porozumieniem, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, osobę, którą zamierzają mianować na przewodniczącego Komisji.

Rządy Państw Członkowskich, w konsultacji z nominowanym przewodniczącym, nominują inne osoby, które zamierzają mianować członkami Komisji.

Nominowani w ten sposób przewodniczący i pozostali członkowie Komisji podlegają, jako kolegium, zatwierdzeniu przez Parlament Europejski. Po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski przewodniczący i pozostali członkowie Komisji zostają mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich.

3. Ustępy 1 i 2 mają po raz pierwszy zastosowanie do przewodniczącego i członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1995 roku.

Przewodniczącego i innych członków Komisji, których kadencja zaczyna się 7 stycznia 1993 roku, mianują rządy Państw Członkowskich za wspólnym porozumieniem. Ich mandat wygasa 6 stycznia 1995 roku.

Artykuł 128

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana, na okres pozostający do zakończenia kadencji, przez nowego członka mianowanego za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że nie trzeba powoływać następcy.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji. Procedura przewidziana w artykule 127 ustęp 2 ma zastosowanie do jego zastąpienia.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 129, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 129

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

Artykuł 130

Komisja może mianować jednego lub dwóch wiceprzewodniczących spośród swoich członków.

Artykuł 131

Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.

Artykuł 132

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 126.

Posiedzenia Komisji mogą ważne odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków, jak określona w jej regulaminie wewnętrznym.”

9) Uchyła się artykuł 133.

10) Artykuł 137 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 137

Trybunał Sprawiedliwości składa się z trzynastu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów, bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygania niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych na żądanie Państwa Członkowskiego lub instytucji Wspólnoty, które są stroną postępowania.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w drugim akapicie artykułu 139.”

11) Artykuł 140a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 140a

1. Przy Trybunale Sprawiedliwości tworzy się sąd zobowiązany do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg określonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ustępie 2, z zastrzeżeniem prawa odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości ograniczonego do kwestii prawnych, na warunkach ustanowionych przez statut. Sąd Pierwszej Instancji nie jest właściwy do rozpoznawania pytań prejudycjalnych przedkładanych na mocy artykułu 150.

2. Na żądanie Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komisją Rada, stanowiąc jednomyślnie, określa kategorie skarg, o których mowa w ustępie 1, oraz skład Sądu Pierwszej Instancji, jak również przyjmuje niezbędne zmiany i przepisy uzupełniające Statut Trybunału Sprawiedliwości. Z zastrzeżeniem odmiennej decyzji Rady, postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się do Sądu Pierwszej Instancji.

3. Członkowie Sądu Pierwszej Instancji są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk sądowych; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat. Co trzy lata następuje częściowa wymiana składu. Ustupujący członkowie mogą być mianowani ponownie.

4. Sąd Pierwszej Instancji ustanawia swój regulamin proceduralny w porozumieniu z Trybunałem Sprawiedliwości. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.”

12) Artykuł 143 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 143

1. Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które na nim ciążyą na mocy niniejszego Traktatu, państwo to jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

2. Jeśli Komisja uznaje, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło takich środków, wydaje, po umożliwieniu temu państwu przedstawienia uwag, uzasadnioną opinię precyzującą punkty, w których to Państwo Członkowskie nie zastosowało się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Czyniąc to, wskazuje ona wysokość ryczałtu lub kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, którą uzna za odpowiednią do okoliczności.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć ryczałt lub karę pieniężną.

Procedura ta nie uchybia postanowieniom artykułu 142.”

13) Artykuł 146 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 146

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów Rady i Komisji, innych niż zalecenia i opinie, oraz aktów Parlamentu Europejskiego zmierzających do wywarcia skutków prawnych wobec podmiotów trzecich.

W tym celu Trybunał jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwo Członkowskie, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem lub nadużycia władzy.

Trybunał jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Parlament Europejski zmierzających do zapewnienia ochrony jego prerogatyw.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na tych samych warunkach, skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.”

[Artykuł 156 został zmieniony protokołem z 26 lipca 1999 roku, otrzymując następujące brzmienie:

Bez względu na upływ terminu przewidzianego w artykule 146 akapit piąty, każda strona może, w postępowaniu dotyczącym rozporządzenia Rady lub Komisji, podnieść zarzuty określone w artykule 146 akapit drugi, w celu powołania się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niemożność stosowania tego rozporządzenia.]¹

¹ Protokół podpisany w Rzymie 26 lipca 1999 roku (Dz. U. C 323, z 11.11.1999, s.1)

14) Dodaje się następującą sekcję:

„SEKCJA V
Trybunał Obrachunkowy

Artykuł 160a

Kontrolę rachunków sprawuje Trybunał Obrachunkowy.

Artykuł 160b

1. Trybunał Obrachunkowy składa się z dwunastu członków.

2. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które w swych krajach wchodzi lub wchodziły w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana.

3. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres sześciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jednakże, po dokonaniu pierwszych mianowań, czterech członkowie Trybunału Obrachunkowego, wybrani w drodze losowania, są mianowani jedynie na cztery lata.

Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być mianowani ponownie.

Wybierają oni spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Trybunału Obrachunkowego. Jego mandat jest odnawialny.

4. Członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem swych funkcji.

5. Członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

6. Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Trybunału Obrachunkowego kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji, orzeczonej przez Trybunał Sprawiedliwości zgodnie z ustępem 7.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia mandatu.

Z wyjątkiem przypadku dymisji, członkowie Trybunału Obrachunkowego pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

7. Członkowie Trybunału Obrachunkowego mogą być zwolnieni z funkcji lub pozbawieni prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, na żądanie Trybunału Obrachunkowego, że przestali odpowiadać wymaganym warunkom lub czynić zadość zobowiązaniom wynikającym z ich urzędu.

8. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala warunki zatrudnienia prezesa i członków Trybunału Obrachunkowego, a zwłaszcza ich uposażeń, dodatków i emerytur. Ustala ona także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

9. Postanowienia Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, które mają zastosowanie do sędziów Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się także do członków Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 160c

1. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Wspólnoty. Kontroluje również rachunki wszystkich dochodów i wydatków wszystkich organów utworzonych przez Wspólnotę, w zakresie, w jakim akt założycielski nie wyklucza takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oświadczenie o wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw.

2. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz należyte zarządzanie finansami.

Kontrolę dochodów przeprowadza się zarówno na podstawie założeń dochodowych jak i płatności przekazanych Wspólnotcie.

Kontrolę wydatków przeprowadza się zarówno na podstawie podjętych zobowiązań jak i dokonanych wypłat.

Kontrole te mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń w danym roku budżetowym.

3. Kontrola dotyczy dokumentów, a w razie potrzeby przeprowadzana jest na miejscu w innych instytucjach Wspólnoty oraz w Państwach Członkowskich. Kontrolę w Państwach Członkowskich przeprowadza się w powiązaniu z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Instytucje te lub służby zawiadamiają Trybunał Obrachunkowy, czy zamierzają uczestniczyć w kontroli.

Inne instytucje Wspólnoty oraz krajowe instytucje kontrolne bądź, jeśli nie mają one niezbędnych uprawnień, właściwe służby krajowe przekazują Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie dokumenty lub informacje niezbędne do wykonywania jego zadania.

4. Trybunał Obrachunkowy sporządza roczne sprawozdanie po zamknięciu każdego roku budżetowego. Sprawozdanie to jest przesyłane innym instytucjom Wspólnoty i publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz z odpowiedziami tych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego.

Ponadto Trybunał Obrachunkowy może przedstawiać w każdej chwili swoje uwagi, zwłaszcza w formie sprawozdań specjalnych, w poszczególnych sprawach oraz wydawać opinie na żądanie jednej z pozostałych instytucji Wspólnoty.

Przyjmuje on swoje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne lub opinie większością członków wchodzących w jego skład.

Pomaga on Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w wykonywaniu ich funkcji kontrolnych w zakresie wykonania budżetu.”

15) Artykuł 166 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 166

Liczbę członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ustala się następująco:

Belgia	.
Dania	!
Niemcy	!
Grecja	.
Hiszpania	!
Francja	!
Irlandia	(
Włochy	!
Luksemburg	(
Niderlandy	.
Portugalia	!
Zjednoczone Królestwo	!

Członkowie Komitetu są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich mandat jest odnawialny.

Członków Komitetu nie wiąże żadna instrukcja. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa diety członków Komitetu.”

16) Artykuł 168 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 168

Komitet wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Rady lub Komisji. Może również zbierać się z inicjatywy własnej.”

17) Artykuł 170 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 170

Komitet jest obowiązkowo konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Może być konsultowany przez te instytucje w przypadkach, gdy uznają to za stosowne. Może on wydawać opinie z własnej inicjatywy w przypadkach, gdy uzna to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż miesiąc od daty otrzymania przez przewodniczącego powiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań.

Opinia Komitetu i opinia sekcji wyspecjalizowanej, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.”

18) Uchyla się ustępy 1 do 3 artykułu 172.

19) Artykuł 173 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 173

Bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, uchwala przepisy dotyczące systemu zasobów własnych Wspólnoty, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.”

20) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 173a

W celu zapewnienia dyscypliny budżetowej Komisja nie przedkłada projektu aktu wspólnotowego, nie zmienia swych projektów i nie przyjmuje środków wykonawczych, które mogą mieć odczuwalny wpływ na budżet, bez zagwarantowania, że taki projekt lub środek może być sfinansowany w granicach zasobów własnych Wspólnoty, wynikających z przepisów ustanowionych przez Radę na mocy artykułu 173.”

21) Artykuł 179 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 179

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 183, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanych środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 183, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.”

22) Uchyła się artykuły 180 i 180a.

23) Artykuł 180b otrzymuje brzmienie:

Artykuł 180b

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady, która stanowi większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. W tym celu Rada i Parlament kolejno badają rozliczenia i bilans finansowy określone w artykule 179a, roczne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego, wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji na uwagi Trybunału Obrachunkowego, jak również odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego.

2. Przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, Parlament Europejski może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie niezbędne informacje.

3. Komisja podejmuje wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzjom o absolutorium i innych uwag Parlamentu Europejskiego dotyczących wykonywania wydatków, jak również komentarzy towarzyszących zaleceniom odnoszącym się do absolutorium i przyjętym przez Radę.

Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady Komisja składa sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a zwłaszcza co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Sprawozdania te są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.”

24) Artykuł 183 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 183

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i zasięgnięciu opinii Trybunału Obrachunkowego:

a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności sposoby ustanowienia i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;

b) określa sposoby i procedurę, według których dochody budżetowe przewidziane w ramach systemu zasobów własnych Komisji są pozostawione do dyspozycji Komisji oraz określa środki, które powinny być stosowane, w razie potrzeby, w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;

c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.”

25) Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 183a

Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć naruszających interesy finansowe Wspólnoty, jakie podejmują do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe.

Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie koordynują swoje działania zmierzające do ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed nadużyciami finansowymi. W tym celu organizują z Komisją ścisłą i regularną współpracę między właściwymi służbami ich administracji.

26) Artykuł 198 litera. a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„a) Niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych.”

27) Artykuł 201 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 201

Wspólnota ustanawia ścisłą współpracę z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; szczegóły tej współpracy są ustalane za wspólnym porozumieniem.”

28) Uchyła się artykuły 204 i 205.

29) Artykuł 206 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 206

Wspólnota może zawrzeć z jednym lub większą liczbą państw lub organizacji międzynarodowych umowy tworzące stowarzyszenie charakteryzujące się wzajemnością praw i obowiązków, wspólnymi działaniami i szczególnymi procedurami.

Umowy takie są zawierane przez Radę stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

W przypadku gdy te umowy wymagają zmian w niniejszym Traktacie, zmiany takie powinny być najpierw przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule N Traktatu o Unii Europejskiej.”

„TYTUŁ V

Postanowienia dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Artykuł J

Niniejszym ustanawia się wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, która podlega następującym postanowieniom.

Artykuł J.1

1. Unia i jej Państwa Członkowskie określają i realizują wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, regulowaną postanowieniami niniejszego tytułu i obejmującą wszystkie dziedziny polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

2. Celami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa są:

- ochrona wspólnych wartości, podstawowych interesów i niezależności Unii;
- umacnianie bezpieczeństwa Unii i jej Państw Członkowskich we wszelkich formach;

- utrzymanie pokoju i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych oraz Aktu Końcowego z Helsinek i celami Karty Paryskiej;
- popieranie współpracy międzynarodowej;
- rozwijanie oraz umacnianie demokracji i państwa prawnego, a także poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Unia realizuje te cele:

- poprzez ustanowienie systematycznej współpracy między Państwami Członkowskimi w prowadzeniu polityki, zgodnie z artykułem J.2;
- poprzez stopniowe urzeczywistnianie zgodnie z artykułem J.3, wspólnego działania w dziedzinach, w których Państwa Członkowskie mają istotne wspólne interesy.

4. Państwa Członkowskie popierają, aktywnie i bez zastrzeżeń, politykę zewnętrzną i bezpieczeństwa Unii w duchu lojalności i wzajemnej solidarności. Powstrzymują się od wszelkich działań, które byłyby sprzeczne z interesami Unii lub mogłyby zaszkodzić jej skuteczności jako spójnej sile w stosunkach międzynarodowych. Rada czuwa nad poszanowaniem tych zasad.

Artykuł J.2

1. Państwa Członkowskie w ramach Rady informują się wzajemnie i uzgadniają wszelkie kwestie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, stanowiące przedmiot ogólnego zainteresowania, w celu zapewnienia możliwie najskuteczniejszego ich połączonego wpływu poprzez zgodne i zbieżne działania.

2. Rada określa wspólne stanowisko, jeżeli tylko uznaje to za niezbędne.

Państwa Członkowskie zapewniają zgodność swych polityk krajowych ze wspólnymi stanowiskami.

3. Państwa członkowskie koordynują swoje działania w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych. Podtrzymują wówczas wspólne stanowiska.

Jeżeli w organizacjach międzynarodowych lub podczas konferencji międzynarodowych nie są reprezentowane wszystkie Państwa Członkowskie, uczestniczące Państwa Członkowskie podtrzymują wspólne stanowiska.

Artykuł J.3

Procedura przyjęcia wspólnego działania w sprawach objętych polityką zagraniczną i bezpieczeństwa jest następująca:

1. Rada decyduje, na podstawie ogólnych wytycznych Rady Europejskiej, że dana kwestia powinna stać się przedmiotem wspólnego działania.

Ilekcć Rada decyduje o wspólnym działaniu, określa dokładny zakres, ogólne i szczegółowe cele Unii przy podejmowaniu takiego działania, czas jego trwania, jeżeli zachodzi taka potrzeba, oraz sposoby, procedury i warunki jego realizacji.

2. Przyjmując wspólne działanie i na każdym jego etapie, Rada określa kwestie, w których decyzje podejmowane są większością kwalifikowaną.

Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę wymaga większości kwalifikowanej na podstawie poprzedzającego akapitu, głosy jej członków ważone są zgodnie z artykułem 148 ustęp 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Uchwały Rady wymagają do ich przyjęcia co najmniej 54 głosów „za”, oddanych przez co najmniej 8 członków.

3. Jeżeli nastąpiła zmiana okoliczności mająca wyraźny wpływ na kwestię stanowiącą przedmiot wspólnego działania, Rada dokonuje przeglądu zasad i celów tego działania oraz podejmuje niezbędne decyzje. Dopóki Rada nie podejmie stosownej decyzji, wspólne działanie pozostaje w mocy.
4. Wspólne działania wiążą Państwa Członkowskie w odniesieniu do zajmowanych przez nie stanowisk i prowadzonych działań.
5. O wszelkim zajęciu krajowego stanowiska lub podjęciu jakiegokolwiek krajowego działania należy poinformować w takim czasie, aby możliwe było – w razie potrzeby – wcześniejsze przeprowadzenie w Radzie uzgodnień. Obowiązek wcześniejszego poinformowania nie dotyczy środków stanowiących jedynie proste wykonanie decyzji Rady na płaszczyźnie krajowej.
6. W przypadku bezwzględnej konieczności wynikającej z rozwoju sytuacji i wobec braku decyzji Rady Państwa Członkowskie mogą zastosować w trybie pilnym niezbędne środki, uwzględniając ogólne cele wspólnego działania. Państwo Członkowskie, które stosuje takie środki, informuje o nich niezwłocznie Radę.
7. W przypadku poważnych trudności w wykonaniu wspólnego działania Państwo Członkowskie powiadamia o nich Radę, która rozważa je i poszukuje właściwych rozwiązań. Nie mogą być one sprzeczne z celami wspólnego działania ani szkodzić jego skuteczności.

Artykuł J.4

1. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa obejmuje wszelkie sprawy dotyczące bezpieczeństwa Unii, w tym stopniowe określanie wspólnej polityki obronnej, , która mogłaby doprowadzić do wspólnej obrony.
2. Unia zwraca się do Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), która jest integralną częścią rozwoju Unii, w celu opracowania i wykonywania decyzji oraz przedsięwzięć Unii mających wpływ na kwestie obronne. Rada, w porozumieniu z instytucjami UZE, przyjmuje niezbędne rozwiązania praktyczne.
3. Sprawy mające wpływ na kwestie obronne wyszczególnione w niniejszym artykule nie podlegają procedurom określonym w artykule J.3.
4. Polityka Unii, zgodnie z niniejszym artykułem, nie prowadzi do naruszenia szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej niektórych Państw Członkowskich i respektuje zobowiązania niektórych Państw Członkowskich wynikające z Paktu Północnoatlantyckiego i jest zgodna ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obroną ustanowioną w tych ramach.
5. Postanowienia niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody w zacieśnianiu współpracy między dwoma lub wieloma Państwami Członkowskimi na poziomie dwustronnym, w ramach UZE i Sojuszu Atlantyckiego, o ile współpraca ta nie jest sprzeczna i nie utrudnia współpracy przewidzianej w niniejszym tytule.
6. Do realizacji celów niniejszego Traktatu, mając na uwadze rok 1998 w kontekście artykułu XII Traktatu Brukselskiego, postanowienia niniejszego artykułu mogą zostać zmienione, zgodnie z artykułem N ustęp 2 na podstawie sprawozdania, które w 1996 roku Rada przedstawi Radzie Europejskiej; będzie ono zawierało ocenę dokonanych postępów oraz doświadczeń zgromadzonych do tego czasu.

Artykuł J.5

1. Państwo przewodniczące reprezentuje Unię w sprawach objętych wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa.
2. Państwo przewodniczące jest odpowiedzialne za wprowadzanie w życie wspólnych środków; w tym zakresie wyraża co do zasady stanowisko Unii w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych.
3. Państwo przewodniczące jest wspierane, w miarę potrzeby, w wykonywaniu zadań określonych w ustępie 1 i 2 przez Państwo Członkowskie, które poprzednio piastowało funkcję przewodniczącego oraz które w następnej kolejności sprawuje tę funkcję. Komisja jest w pełni włączana w te zadania.

4. Bez uszczerbku dla artykułu J.2 ustęp 3 i artykułu J.3 ustęp 4, Państwa Członkowskie reprezentowane w organizacjach międzynarodowych lub podczas konferencji międzynarodowych, w których nie uczestniczą wszystkie Państwa Członkowskie, informują te ostatnie o wszelkich sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Państwa Członkowskie, które są także członkami Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, będą działać zgodnie i wyczerpująco informować pozostałe Państwa Członkowskie. Państwa Członkowskie, które są stałymi członkami Rady Bezpieczeństwa, przy wykonywaniu swoich funkcji zapewniają obronę stanowisk i interesów Unii, bez uszczerbku dla ich zobowiązań wynikających z postanowień Karty Narodów Zjednoczonych.

Artykuł J.6

Misje dyplomatyczne i konsularne Państw Członkowskich oraz delegacje Komisji w państwach trzecich i na konferencjach międzynarodowych, a także ich przedstawicielstwa w organizacjach międzynarodowych współpracują ze sobą, tak aby zapewnić poszanowanie i wprowadzenie w życie wspólnych stanowisk oraz wspólnych środków przyjętych przez Radę.

Umacniają one współpracę, wymieniając informacje, dokonując wspólnych ocen oraz przyczyniając się do wprowadzania w życie postanowień artykułu 8c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł J.7

Państwo przewodniczące konsultuje z Parlamentem Europejskim najważniejsze kwestie i podstawowe kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz czuwa, aby poglądy Parlamentu Europejskiego zostały należycie uwzględnione. Państwo przewodniczące i Komisja regularnie informują Parlament Europejski o rozwoju polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii.

Parlament Europejski może kierować do Rady pytania lub formułować pod jej adresem zalecenia. Corocznie przeprowadza on debatę o postępach w realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.8

1. Rada Europejska określa zasady i ogólne wytyczne wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.
2. Na podstawie określonych przez Radę Europejską ogólnych wytycznych Rada podejmuje decyzje niezbędne do określenia i wprowadzenia w życie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Rada zapewnia jednolitość, spójność i skuteczność działań Unii.

Rada stanowi jednomyślnie, z wyjątkiem kwestii proceduralnych oraz przypadku określonego w artykule J.3 ustęp 2.

3. Każde Państwo Członkowskie lub Komisja mogą się zwracać do Rady ze wszelkimi pytaniami dotyczącymi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz przedkładać Radzie propozycje.
4. W przypadkach wymagających szybkiej decyzji Przewodniczący zwołuje, z inicjatywy własnej lub na żądanie Komisji bądź Państwa Członkowskiego, w ciągu 48 godzin lub – w razie bezwzględnej potrzeby – w krótszym terminie nadzwyczajne posiedzenie Rady.
5. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 151 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Komitet Polityczny, złożony z dyrektorów politycznych, obserwuje sytuację międzynarodową w dziedzinach objętych wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa oraz przyczynia się do określania polityk, wydając opinie dla Rady – na jej żądanie lub z inicjatywy własnej. Czuwa on również nad wprowadzaniem w życie uzgodnionych polityk, bez uszczerbku dla kompetencji Przewodniczącego i Komisji.

Artykuł J.9

Komisja jest w pełni włączana w prace w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.10

W przypadku przeglądu postanowień artykułu J.4 dotyczących bezpieczeństwa, zwołana w tym celu Konferencja bada również, czy nie są konieczne inne zmiany postanowień odnoszących się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł J.11

1. Postanowienia artykułów 137, 138, 139-142, 146, 147, 150-153, 157-163 i 217 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską mają zastosowanie do postanowień dotyczących dziedzin uregulowanych w niniejszym tytule.
2. Wydatki administracyjne ponoszone przez instytucje w związku z wykonywaniem postanowień zawartych w niniejszym tytule są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich.

Rada może również:

- albo decydować jednomyślnie, że wydatki operacyjne ponoszone w związku z wprowadzaniem w życie niniejszych postanowień są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich; w takim przypadku stosuje się procedurę budżetową określoną w Traktacie ustanawiającym Wspólnoty Europejskie,
- albo postanowić, że takie wydatki pokrywane są przez Państwa Członkowskie, w razie potrzeby według skali, która zostanie ustalona.

TYTUŁ VI

Postanowienia o współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Artykuł K

Współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych regulowana jest poniższymi postanowieniami.

Artykuł K.1

Do realizacji celów Unii, a w szczególności swobodnego przepływu osób, nie naruszając uprawnień Wspólnoty Europejskiej, Państwa Członkowskie uważają za przedmiot wspólnego zainteresowania następujące dziedziny:

- 1) politykę azylową;
- 2) zasady regulujące przekraczanie przez osoby zewnętrznych granic Państw Członkowskich i sprawowanie kontroli nad tym ruchem;
- 3) politykę imigracyjną i politykę wobec obywateli państw trzecich:
 - a) warunki wjazdu i przemieszczania się obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich;
 - b) warunki pobytu obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich, włącznie z łączeniem rodzin i dostępem do rynku pracy;
 - c) walka z nielegalną imigracją, pobyt i praca obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich;
- 4) walkę z narkomanią w zakresie nieobjętym punktami 7) – 9);
- 5) zwalczanie nadużyć na skalę międzynarodową, w zakresie nieobjętym punktami 7) - 9);
- 6) współpracę sądową w sprawach cywilnych;

- 7) współpracę sądową w sprawach karnych;
- 8) współpracę celną;
- 9) współpracę policyjną w celach zapobiegania i walki z terroryzmem, nielegalnym handlem narkotykami i innymi poważnymi formami międzynarodowej przestępczości, włącznie z, pewnymi aspektami współpracy celnej, jeżeli zajdzie taka konieczność, w związku z organizowaniem obejmującego całą Unię systemu wymiany informacji w ramach Biura Policji Europejskiej (Europol).

Artykuł K.2

1. Działania w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 podejmowane są zgodnie z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 roku i Konwencją dotyczącą statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 roku i w poszanowaniu ochrony przyznawanej przez Państwa Członkowskie osobom prześladowanym z przyczyn politycznych.
2. Niniejszy tytuł nie narusza wykonywania przez Państwa Członkowskie obowiązków dotyczących utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.

Artykuł K.3

1. W dziedzinach objętych artykułem K.1, Państwa Członkowskie wzajemnie się informują i konsultują w ramach Rady, w celu koordynacji swych działań. W tym celu ustanawiają współpracę między swymi właściwymi jednostkami administracyjnymi.
2. Rada może:
 - z inicjatywy któregoś Państwa Członkowskiego lub Komisji, w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 punkty 1) – 6);
 - z inicjatywy któregoś Państwa Członkowskiego, w dziedzinach wymienionych w artykule K.1 punkty 7) – 9):
 - a) przyjmować wspólne stanowiska i wspierać, przy użyciu stosownej formy i według właściwych procedur, wszelką współpracę przyczyniającą się do osiągnięcia celów Unii;
 - b) podejmować wspólne działania, jeżeli cele Unii - ze względu na skalę lub efekty przewidywanego działania - mogą zostać lepiej osiągnięte poprzez wspólne działanie niż przez Państwa Członkowskie działające indywidualnie; Rada może zdecydować, że środki wprowadzające wspólne działanie są przyjmowane kwalifikowaną większością;
 - c) z zastrzeżeniem artykułu 220 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, sporządzać konwencje, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Jeżeli konwencje te nie stanowią inaczej, środki wykonawcze do tych konwencji są przyjmowane w ramach Rady większością dwóch trzecich Wysokich Umawiających się Stron.

Konwencje te mogą przewidywać, że Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do interpretacji ich postanowień i orzekania w każdym sporze odnoszącym się do ich stosowania, zgodnie z zawartymi w nich ustaleniami.

Artykuł K.4

1. Niniejszym ustanawia się Komitet Koordynacyjny, w którego skład wchodzi wyżsi urzędnicy. Oprócz sprawowania funkcji koordynacyjnej Komitet:
 - wydaje opinie dla Rady, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy;

- przyczynia się, bez uszczerbku dla artykułu 151 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, do przygotowywania prac Rady w dziedzinach, o których mowa w artykule K.1 i, zgodnie z warunkami określonymi w artykule 100d Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w dziedzinach, o których mowa w artykule 100c tego Traktatu.
- 2. Komisja jest w pełni włączana w prace w dziedzinach określonych w niniejszym tytule.
- 3. Rada stanowi jednomyślnie, z wyjątkiem kwestii proceduralnych i w sprawach, w których artykuł K.3 wyraźnie przewiduje inne zasady głosowania.

Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę wymaga większości kwalifikowanej, głosy jej członków wazone są zgodnie z artykułem 148 ustęp 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Uchwały Rady wymagają do ich przyjęcia co najmniej 54 głosów „za”, oddanych przez co najmniej 8 członków.

Artykuł K.5

Państwa Członkowskie, reprezentowane w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych, podtrzymują wspólne stanowiska przyjęte na mocy niniejszego tytułu.

Artykuł K.6

Przewodniczący i Komisja regularnie informują Parlament Europejski o pracach prowadzonych w dziedzinach wymienionych w niniejszym tytule.

Przewodniczący konsultuje z Parlamentem Europejskim najważniejsze aspekty działań w dziedzinach, o których mowa w niniejszym tytule, oraz czuwa, aby poglądy Parlamentu Europejskiego zostały należycie uwzględnione.

Parlament Europejski może kierować do Rady pytania lub formułować pod jej adresem zalecenia. Co roku przeprowadza on debatę w sprawie postępów w realizacji dziedzin objętych niniejszym tytułem.

Artykuł K.7

Postanowienia niniejszego Tytułu nie stanowią przeszkody w ustanowieniu lub rozwoju ściślejszej współpracy między dwoma lub większą liczbą Państw Członkowskich, o ile współpraca ta nie jest sprzeczna i nie utrudnia współpracy przewidzianej w niniejszym tytule.

Artykuł K.8

1. Postanowienia artykułów: 137, 138, 139-142, 146, 147, 150-153, 157-163 i 217 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską mają zastosowanie do postanowień dotyczących dziedzin uregulowanych w niniejszym tytule.
2. Wydatki administracyjne ponoszone przez instytucje w związku z wykonywaniem postanowień zawartych w niniejszym tytule są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich.

Rada może również:

- albo zdecydować jednomyślnie, że wydatki operacyjne ponoszone w związku z wprowadzaniem w życie niniejszych postanowień są pokrywane z budżetu Wspólnot Europejskich; w takim przypadku stosuje się procedurę budżetową określoną w Traktacie ustanawiającym Wspólnoty Europejskie,
- albo postanowić, że takie wydatki pokrywane są przez Państwa Członkowskie, w razie potrzeby według skali, która zostanie ustalona.

Artykuł K.9

Rada, stanowiąc jednomyślnie z inicjatywy Komisji lub Państwa Członkowskiego, może postanowić o stosowaniu artykułu 100c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do działań w dziedzinach wskazanych w artykule K.1 punkty 1)-6) i jednocześnie może określić warunki głosowania, które są z tym związane. Zaleca ona Państwom Członkowskim przyjęcie tej decyzji zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

TYTUŁ VII **Postanowienia końcowe**

Artykuł L

Postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, dotyczące kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i wykonywania tych kompetencji stosuje się tylko do następujących postanowień niniejszego Traktatu:

- a) postanowień zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
- b) trzeciego akapitu artykułu K.3 ustęp 2 litera. c);
- c) artykułów L-S.

Artykuł M

Z zastrzeżeniem postanowień zmieniających Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz niniejszych postanowień końcowych, żadne z postanowień niniejszego Traktatu nie narusza Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz późniejszych traktatów i aktów je zmieniających lub uzupełniających.

Artykuł N

1. Rząd każdego Państwa Członkowskiego lub Komisja mogą przedkładać Radzie propozycje zmiany Traktatów stanowiących podstawę Unii.

Jeśli Rada, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i, w odpowiednim przypadku, Komisji, opowie się za zwołaniem konferencji przedstawicieli Państw Członkowskich, konferencję taką zwołuje Przewodniczący Rady w celu przyjęcia, za wspólną zgodą, zmian, jakie mają zostać dokonane w tych Traktatach. W przypadku zmian instytucjonalnych w dziedzinie pieniężnej Rada zasięga opinii Europejskiego Banku Centralnego.

Zmiany wchodzi w życie po ich ratyfikowaniu przez wszystkie Państwa Członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

2. Konferencja przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zostanie zwołana w 1996 roku w celu zbadania tych postanowień niniejszego Traktatu, których przegląd jest przewidziany, zgodnie z celami ustalonymi w artykułach A i B.

Artykuł O

Każde państwo europejskie może się ubiegać o członkostwo w Unii. W tym celu składa ono swój wniosek Radzie, która stanowi jednomyślnie po zasięgnięciu opinii Komisji oraz po otrzymaniu zgody Parlamentu Europejskiego, udzielonej bezwzględna większością głosów jego członków.

Warunki przyjęcia i wynikające z tego przyjęcia dostosowania w Traktatach stanowiących podstawę Unii są przedmiotem umowy między Państwami Członkowskimi a państwem ubiegającym się o członkostwo. Umowa ta podlega ratyfikacji przez wszystkie umawiające się państwa, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł P

1. Uchyla się artykuły 2-7 i 10-19 Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich, podpisanego w Brukseli 8 kwietnia 1965 roku.
2. Uchyla się artykuł 2, artykuł 3 ustęp 2 i tytuł III Jednolitego Aktu Europejskiego, podpisanego w Luksemburgu 17 lutego 1986 roku i w Hadze 28 lutego 1986 roku.

Artykuł Q

Niniejszy Traktat zawiera się na czas nieograniczony.

Artykuł R

1. Niniejszy Traktat podlega ratyfikacji przez Wysokie Umawiające się Strony, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone do depozytu Rządowi Republiki Włoskiej.
2. Niniejszy Traktat wchodzi w życie 1 stycznia 1993 roku, pod warunkiem że zostaną złożone do depozytu wszystkie dokumenty ratyfikacyjne lub – w przeciwnym wypadku – wchodzi on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po złożeniu ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł S

Niniejszy Traktat został sporządzony w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach angielskim, duńskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, niderlandzkim, niemieckim, portugalskim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne. Zostaje on złożony do depozytu w archiwum Rządu Republiki Włoskiej, który przekaze uwierzytelniony odpis każdemu z Rządów pozostałych Państw-Sygnatariuszy.

W dowód czego niżej wymienieni pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszym Traktatem.

Sporządzono w Maastricht, siódmego lutego roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego.

[wersja wielojęzyczna]

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedrotis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans VAN DEN BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

Joáo de DEUS PINHEIRO;

Jorge BRAGA DE MACEDO;

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE